

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Näyttötutkinnon perusteet

HEVOSTENVALMENTAJAN AMMATTITUTKINTO 2012

Määräys 34/011/2012

Näyttötutkinnon perusteet

HEVOSTENVALMENTAJAN AMMATTITUTKINTO 2012

Määräys 34/011/2012

© Opetushallitus ja tekijät

Määräykset ja ohjeet 2012:42

ISBN 978-952-13-5279-9 (nid.)

ISBN 978-952-13-5280-5 (pdf)

ISSN-L 1798-887X

ISSN 1798-887X (painettu)

ISSN 1798-8888 (verkkójulkaisu)

Taitto: Edita Prima Oy

www.oph.fi/julkaisut

Kopijyvä Oy, Espoo 2012

MÄÄRÄYS

20.8.2012

34 /011/2012

Voimassaoloaika: 1.10.2012 alkaen toistaiseksi

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen

perustuu:

L 631/98, 13 § 2 mom

Kumoaa Opetushallituksen määräyksen

10.12.2004 nro 51/011/2004

Muuttaa Opetushallituksen määräystä

-

**HEVOSTENVALMENTAJAN
AMMATTITUTKINNON PERUSTEET**

Opetushallitus on päättänyt Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.10.2012 lukien toistaiseksi. Ennen tämän määräyksen voimaantuloa aloitetut tutkintosuoritukset voidaan saattaa loppuun perusteiden 10.12.2004 nro 51/011/2004 mukaisesti 30.9.2014 mennessä.

Tutkintotoimikunta ja tutkinnon järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Järjestettäessä näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus suorittaa näyttötutkinto.

Pääjohtaja

Aulis Pitkälä

Opetusneuvos

Anne Liimatainen

LIITE

Hevostenvalmentajan ammattitutkinto 2012

Sisältö

1	Näyttötutkinnot	7
1.1	Näyttötutkintojen järjestäminen	7
1.2	Näyttötutkinnon suorittaminen	7
1.3	Näyttötutkinnon perusteet.....	7
1.4	Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa	8
1.5	Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa.....	8
1.6	Todistukset	9
1.7	Näyttötutkintoon valmistava koulutus	10
2	Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon muodostuminen	11
2.1	Hevostenvalmentajan ammattitutkinnossa osoitettava osaaminen	11
2.2	Tutkinnon osat.....	14
3	Hevostenvalmentajan ammattitutkinnossa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet	16
3.1	Hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen	17
	Ammattitaitovaatimukset	17
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	18
	Ammattitaidon osoittamistavat	21
3.2	Hevosalan yrityksen johtaminen ja kehittäminen	22
	Ammattitaitovaatimukset	22
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	22
	Ammattitaidon osoittamistavat	26
3.3	Hevosalan yrityksessä toimiminen.....	27
	Ammattitaitovaatimukset	27
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	27
	Ammattitaidon osoittamistavat	29
3.4	Ravivalmentaminen	30
	Ammattitaitovaatimukset	30
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	30
	Ammattitaidon osoittamistavat	34
3.5	Nuoren ratsuhevoson kouluttaminen	34
	Ammattitaitovaatimukset	34
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	34
	Ammattitaidon osoittamistavat	38
3.6	Kouluhevoson kouluttaminen	39
	Ammattitaitovaatimukset	39
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	39
	Ammattitaidon osoittamistavat	42

3.7	Estehevosen kouluttaminen	43
	Ammattitaitovaatimukset	43
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	43
	Ammattitaidon osoittamistavat	47
3.8	Hevoshieronta	47
	Ammattitaitovaatimukset	47
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	47
	Ammattitaidon osoittamistavat	50
3.9	Hevosvarusteiden valmistaminen ja korjaaminen.....	50
	Ammattitaitovaatimukset	50
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	51
	Ammattitaidon osoittamistavat	56
Liite	Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon suorittaneen alan ja ammatin kuvaus	57

1 Näyttötutkinnot

1.1 Näyttötutkintojen järjestäminen

Opetushallituksen asettamat, työnantajien, työntekijöiden, opettajien ja tarvittaessa itsenäisten ammatinharjoittajien edustajista koostuvat tutkintotoimikunnat vastaavat näyttötutkintojen järjestämisestä ja valvonnasta sekä antavat tutkintotodistukset. Tutkintotoimikunnat tekevät sopimuksen näyttötutkintojen järjestämisestä koulutuksen järjestäjien ja tarvittaessa muiden yhteisöjen ja säätiöiden kanssa. Näyttötutkintoja ei saa järjestää ilman voimassa olevaa, tutkintotoimikunnan kanssa solmittua järjestämissopimusta.

1.2 Näyttötutkinnon suorittaminen

Näyttötutkinto suoritetaan osoittamalla hyväksytysti tutkinnon perusteissa vaadittu osaaminen tutkintotilaisuuksissa käytännön työssä ja toiminnassa. Jokainen tutkinnon osa on arvioitava erikseen. Arvioinnin tekevät työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat yhdessä. Aloilla, joilla itsenäinen ammatinharjoittaminen on tyypillistä, myös tämä taho otetaan huomioon arvioijien valinnassa. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta. Tutkintotodistus voidaan antaa, kun kaikki tutkinnon suorittamiseksi määräytyt tutkinnon osat on suoritettu hyväksytysti.

1.3 Näyttötutkinnon perusteet

Tutkinnon perusteissa määritellään tutkintoon kuuluvat osat ja mahdollisesti niistä muodostuvat osaamisalat, tutkinnon muodostuminen, kussakin tutkinnon osassa vaadittava ammattitaito, arvioinnin perusteet (arvioinnin kohteet ja kriteerit) ja ammattitaidon osoittamistavat.

Tutkinnon osa muodostaa ammatin osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Tutkinnon osissa määritellyissä ammattitaitovaatimuksissa keskitytään ammatin ydintointoihin, toimintaprosessien hallintaan ja kyseessä olevan alan ammattikäytäntöihin. Niihin sisältyvät myös työelämässä yleisesti tarvittavat taidot, esimerkiksi sosiaaliset valmiudet.

Arvioinnin kohteet ja kriteerit on johdettu ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteilla ilmaistaan ne osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota. Kohteiden määrittäminen helpottaa myös ammattitaidon arviointia asianomaisesta työtoiminnasta. Arvioinnin tulee kattaa kaikki tutkinnon perusteissa määritellyt arvioinnin kohteet. Arvioinnin kriteerit määrittelevät hyväksyttävän suorituksen laadullisen ja määrällisen tason.

Ammattitaidon osoittamistavat sisältävät tutkinnon suorittamiseen liittyviä tarkentavia ohjeita. Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti todellisissa työtehtävissä ja toimissa. Ammattitaidon osoittamistavat voivat sisältää mm. ohjeita siitä, kuinka tutkintosuoritusta voidaan tarvittaessa täydentää, jotta kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat kattavasti osoitetuiksi.

1.4 Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa

Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen sekä tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

Henkilökohtaistamisessa tulee ottaa huomioon ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (L 952/2011) 11 §:n säännökset opiskelijan oikeuksista ja velvollisuuksista.

Opetushallitus on antanut henkilökohtaistamista koskevan erillisen määräyksen (43/011/2006).

1.5 Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa

Ammattitaidon arvioinnissa tulee perusteellisesti ja huolellisesti tarkastella sitä, miten tutkinnon suorittaja on osoittanut osaavansa sen, mitä tutkinnon perusteissa ko. tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksissa edellytetään. Arvioinnissa käytetään tutkinnon perusteissa määriteltyjä arviointikriteerejä. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä. Vain yhden menetelmän käytöllä ei välttämättä saada luotettavaa tulosta. Arvioinnissa otetaan huomioon ala- ja tutkintokohtaiset erityispiirteet tutkinnon perusteiden mukaisesti. Mikäli tutkinnon suorittajalla on luotettavia selvityksiä aikaisemmin osoitetusta osaamisesta, arvioijat arvioivat niiden vastaavuuden näyttötutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksiin. Arvioijat ehdottavat dokumentin tutkintotoimikunnalle tunnustettavaksi osaksi näyttötutkinnon suoritusta. Lopullisen päätöksen aiemmin osoitetun ja luotettavasti selvitetyn osaamisen tunnustamisesta tekee tutkintotoimikunta.

Ammattitaidon arviointi on prosessi, jossa arviointiaineiston keräämisellä ja arvioinnin dokumentoinnilla on keskeinen merkitys. Työelämän sekä opettajien edustajat tekevät kolmikantaisesti huolellisen ja monipuolisen arvioinnin. Jokaisen tutkinnon suorittajan tulee selvästi saada tietoonsa arvioinnin perusteet. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Näyttötutkinnon järjestäjä laatii arvioinnin kohteena olevan tutkinnon osan suorittamisesta arviointipöytäkirjan, jonka arvioijat allekirjoittavat. Tutkinnon suorittajalle tämän jälkeen annettava palaute on osa hyvää arviointiprosessia. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta.

Arvioijat

Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivilla henkilöillä tulee olla hyvä ammattitaito ko. näyttötutkinnon alalta. Tutkintotoimikunta ja näyttötutkinnon järjestäjä sopivat arvioijista näyttötutkintojen järjestämissopimuksessa.

Arvioinnin oikaisu

Tutkinnon suorittaja voi lainsäädännön mukaisen määräajan puitteissa pyytää arvioinnin oikaisua tutkintotoimikunnalta, jonka toimialaan ja -alueeseen kyseessä oleva tutkinto kuuluu. Kirjallinen oikaisupyynnö osoitetaan tutkintotoimikunnalle. Tutkintotoimikunta voi arvioijia kuultuaan velvoittaa toimittamaan uuden arvioinnin. Arviointia koskevasta oikaisuvaatimuksesta annettuun tutkintotoimikunnan päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla.

1.6 Todistukset

Tutkintotodistuksen ja todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta antaa tutkintotoimikunta. Todistuksen valmistavaan koulutukseen osallistumisesta antaa koulutuksen järjestäjä. Opetushallitus on antanut määräyksen todistuksiin merkittävistä tiedoista.

Näyttötutkinnon osan tai osien suorittamisesta annetaan todistus silloin, kun näyttötutkintoon osallistuva sitä pyytää. Tutkintotodistuksen ja myös todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta allekirjoittavat tutkintotoimikunnan edustaja ja näyttötutkinnon järjestäjän edustaja.

Opetushallituksen hyväksymään ammattikirjaan tehty merkintä näyttötutkinnon suorittamisesta on tutkintotodistukseen rinnastettava todistus näyttötutkinnon suorittamisesta. Näyttötutkinnon järjestäjä hankkii ja allekirjoittaa ammattikirjan. Ammattikirja on näyttötutkinnon suorittajalle maksullinen.

1.7 Näyttötutkintoon valmistava koulutus

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

Näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa tulee ottaa huomioon ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 11, 13, 13 a ja 16 §:n säännökset.

2 Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon muodostuminen

2.1 Hevostenvalmentajan ammattitutkinnoissa osoitettava osaaminen

Hevostenvalmentajan ammattitutkinnoissa osoitetaan alan ammattityöntekijältä edellytettävä ammattitaito. Tutkinnon ammattitaitovaatimukset on määritelty ta-sollisesti siten, että henkilö, jolla on alan peruskoulutus tai sitä vastaavat tiedot ja taidot sekä vahva kokemus alan käytännön tehtävistä, pystyy todennäköisesti suoriutumaan hevostenvalmentajan ammattitutkinnoista.

Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon suorittaneella on valmiudet toimia ravi-valmentamisen, hevosten kouluttamisen, hevoshieronnan tai hevosvarusteiden valmistamisen ja korjaamisen tehtävissä. Hänellä on vahva kokonaisnäkemys hevostaloudesta. Tutkinnon suorittanut tuntee hevosen terveyden, viihtyvyyden, eläinsuojelun ja eettisten näkökohtien ja lainsäädännön asettamat vaati-mukset talliympäristölle, hevosten käsittelylle ja hoidolle. Hän osaa kuljettaa hevosia eläinkuljetuslain ja -asetusten mukaisesti. Hän ymmärtää hevosurhei-lualueiden ja talliympäristön merkityksen hevosen terveydelle. Hän tuntee tal-lia ja lähialueita koskevat ympäristösäädökset ja ottaa turvallisuusnäkökohdat huomioon talliympäristön ja töiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Tutkinnon suorittanut tuntee hevosille käytettävät rehut sekä hevosen ruoansula-tuksen ja osaa suunnitella ja toteuttaa urheiluhevosen ruokinnan. Hän tuntee he-vosen anatomian ja fysiologian sekä yleisimmät sairaudet ja osaa toimia sairaus-tapauksissa tilanteen vaatimalla tavalla. Hän ymmärtää kengityksen merkityksen hevosen terveydelle. Tutkinnon suorittanut hallitsee hevosen valmentamisen pe-riaatteet. Hän osaa käyttää tietotekniikkaa työssään. Hän tuntee hevosurheilun lajit sekä hevoskasvatuksen ja -urheilun järjestöt ja niiden tehtävät. Hän on sel-villä Suomen Hippoksen hevosrekisterin toimintaperiaatteista. Hän on selvillä la-kisäateisen tunnistusasiakirjan myöntämiseen ja käyttöön liittyvistä periaatteista.

Tutkinnon suorittanut tuntee hevostalouden tuotantomuodot ja on selvillä yrit-tämisen edellytyksistä alalla. Hän tietää yrityksen perustamista, kirjanpitoa ja verotusta koskevat pääperiaatteet. Hän tuntee keskeiset yritystoiminnan rahoit-tusvaihtoehdot, osaa hoitaa laskutuksen ja hinnoitella yrityksen tarjoamat pal-velut. Hän osaa arvioida toiminnan kannattavuutta ja on selvillä palkkauksen perusteista ja työehdoista. Hän tuntee alaa koskevat säädökset ja määräykset ja osaa toimia työntekijänä tai yrittäjänä hevosalalla.

Tutkinnon suorittanut tuntee markkinoinnin perusteet ja osaa hyödyntää verkostoitumista. Hän ymmärtää oman toimintansa vaikutuksen yrityksen ulkoiseen kuvaan ja tuloksellisuuteen. Hän osaa palvella erilaisia asiakkaita ja toimii luontevasti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Hän pystyy kommunikoimaan ammatillisissa kysymyksissä myös toisella kotimaisella ja ainakin yhdellä vieras- kielellä. Työssään hän noudattaa kestävän kehityksen mukaisia työ- ja toimintatapoja. Tutkinnon suorittanut osaa kehittää yrityksen toimintaa ja palvelujen tarjontaa kysynnän mukaan.

Ravivalmentamisen osaamisalan tutkinnon suorittanut osaa opettaa varsat ajolle. Hän osaa ajaa, valmentaa ja kilpailuttaa ravihevosiä. Hän osaa arvioida ravihevosen lahjakkuutta. Hän hallitsee suomalaiset ravikilpailusäännöt ja tuntee kansainvälistä kilpailusäännöstä. Hänellä on C-ajolupa tai vastuvalmentajan koulutus. Hän tuntee hevosen valmennusfysiologian ja -etologian sekä erilaiset valmennusmenetelmät. Hän on selvillä valmennusympäristön vaatimuksista ja vaikutuksista. Hän ottaa työturvallisuuden huomioon valmennuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Tutkinnon suorittanut tunnistaa kilpahevosen yleisimmät sairaudet ja rasitusvammat sekä tuntee eläinlääkinnän perusteet ja lääkintäohjeen. Hän tuntee yleisimmät valmennuksessa ja kilpailuissa käytettävät apuvälineet ja hallitsee niiden käytön. Hän osaa kengittää ravihevosen ja tietää eri kengitysvaihtoehtojen vaikutukset hevosen liikkeisiin ja terveyteen. Hän osaa laatia valmennus- ja kilpailuohjelman, toteuttaa sitä ja arvioida valmennuksen vaikutusta. Hän pystyy kilpailuttamaan hevosta ja analysoimaan kilpailusuoritusta. Hän osaa hankkia tutkimustietoa ja hyödyntää sitä työssään. Tutkinnon suorittanut tuntee ravihevosten sukujen erityispiirteitä ja ottaa ne huomioon valmennuksessa. Hän tuntee perinnöllisyyden ja jalostuksen pääperiaatteet. Hän osaa arvioida ravihevosiä ja varsoja sekä pystyy tekemään jalostusvalintoja. Tutkinnon suorittaneella on hyvät sosiaaliset taidot, ja hän on työskentelyssään vastuullinen. Hän seuraa alan kehitystä ja hyödyntää alan uusinta tietoa työssään.

Nuoren, este- tai kouluhevosen kouluttamisen osaamisalan tutkinnon suorittanut tuntee hevosen valmennusfysiologian ja -etologian sekä ratsuhevosen koulutuksessa käytettävät menetelmät ja koulutuksen etenemisen. Hän tuntee ratsuhevosen koulutus- ja valmennusympäristön vaatimukset ja vaikutukset. Hän on selvillä eläinlääkinnän perusteista ja tuntee lääkintäohjeen. Hän tuntee ratsuhevosen kengityksen eri vaihtoehdot ja niiden vaikutukset. Hän tuntee juoksutuksen ja ohjasajon eri vaihtoehdot ja osaa soveltaa niitä eri ratsuhevosille. Hän hallitsee kansalliset ja kansainväliset ratsastuskilpailusäännöt. Hän tuntee ratsuhevosen erikoisvarusteet ja osaa käyttää niitä. Hän osaa toimia nuoren hevosen, kouluhevosen tai estehevosen valmentajana ja kouluttajana. Tutkin-

non suorittanut tuntee Suomessa kasvatettavien ja tärkeimpien eurooppalaisten ratsuhevoskantakirjojen merkittävimmät sukulinjat sekä jalostusvalinnan pääperiaatteet. Hän on selvillä näyttelytoiminnasta sekä ratsuhevosten arvioinnista. Hän pystyy valmistelemaan nuoret hevoset näyttelyihin ja esittämään ne. Hän ottaa turvallisuuden huomioon työssään. Hän hyödyntää alan tutkimustietoa ja kansainvälistä kehitystä ammatissaan.

Nuoren hevosen kouluttamiseen erikoistuessaan tutkinnon suorittaja saa valmiudet kouluttaa varsasta kilpahevosen nuorten hevosten kilpailuihin, kuten Kyvyt esiin -tilaisuuteen, Laatuarvosteluun ja kansallisiin nuorten hevosten luokkiin. Hän osaa laatia hevoselle koulutus- ja valmennusohjelman sekä soveltaa sitä. Hänen ratsastustaitonsa on tasolla Vaativa B. Tutkinnon suorittaja voi lisäksi erikoistua valjakkohevosen kouluttamiseen.

Kouluhevosen kouluttamiseen erikoistuessaan tutkinnon suorittaja perehtyy kouluhevosten sukulinjoihin ja jalostusvalinnan erityispiirteisiin. Hän pystyy kouluttamaan hevosen kouluratsastuksessa tasolle Vaativa, ja hänen ratsastustaitonsa on tasolla Vaativa A. Hän osaa valmentaa hevosen kilpailukuntoon ja kilpailuttaa sitä yhteistyössä hevosen omistajatahon kanssa.

Estehevosen kouluttamiseen erikoistuessaan tutkinnon suorittaja perehtyy estehevosten sukulinjoihin ja jalostusvalintaan. Hän pystyy kouluttamaan hevosen esteratsastuksessa tasolle 130 cm, ja hänen ratsastustaitonsa on tasolla 140 cm. Hän osaa valmentaa hevosen kilpailukuntoon ja kilpailuttaa sitä yhteistyössä hevosen omistajatahon kanssa.

Hevoshieronnan osaamisalan tutkinnon suorittanut tuntee hevosen anatomian, biomekaniikan, fysiologian ja etologian. Hän osaa laatia hevoselle yksilöllisen hierontasuunnitelman sekä osaa soveltaa ja tarkistaa suunnitelmaa. Tutkinnon suorittanut osaa klassisen hieronnan periaatteet. Hän toimii työssään ergonomisesti alan säädöksiä ja työturvallisuutta noudattaen. Hän ymmärtää yhteistyön merkityksen eläinlääkintähenkilökunnan, kengittäjän ja eläinfyysioterapeutin kanssa. Hän on selvillä hieronnan fysiologisista ja psyykkisistä vaikutuksista. Hän osaa tulkita hevosen reaktioita ja tuntee hevosen terveydentilan hieronnalle asettamat rajoitukset. Hän tunnistaa oman osaamisensa rajat ja osaa arvioida eläinlääkärin avun tarpeen. Hän on selvillä eläinlääkinnän perusteista ja tuntee antidopingsäännöt.

Tutkinnon suorittanut tuntee urheiluhevosilla käytettävät valmennusmenetelmät. Hän osaa neuvoa ja ohjata hevosen vastuuhenkilöä hoitosuunnitelmaan liittyvissä kysymyksissä. Hän ymmärtää hierojan, hevosen ja sen vastuuhenkilön keskinäisen luottamuksen merkityksen. Hänellä on selkeät suullisen ja

kirjallisen viestinnän taidot. Tutkinnon suorittaneella on hyvät sosiaaliset taidot, ja hän on työskentelyssään vastuullinen. Hän seuraa alan kehitystä ja soveltaa tietoa omaan työskentelyynsä.

Hevosvarusteiden valmistamisen ja korjaamisen osaamisalan tutkinnon suorittanut tuntee hevosen anatomian, lihaksiston ja liikemekaniikan ja ymmärtää niiden vaikutukset varusteisiin. Hän ymmärtää varusteiden turvallisuuden merkityksen. Hän tuntee eri nahkamateriaalit ja -laadut sekä tietää niiden käyttömahdollisuudet. Hän on selvillä eri pehmustemateriaalien sekä muiden materiaalien, kuten muovin, puun ja metallin käyttötarkoituksista. Tutkinnon suorittanut tuntee eri hevosvarusteet ja osaa niiden mitoituksen ja sovituksen hevoskohtaisesti. Hän osaa sovittaa satuloita erikokoisille ja -mallisille hevosille. Hän osaa vaihtaa vastinhihnat sekä osaa satulan perustoppauksen. Hän osaa testata satulan rungon eheyden ja pystyy arvioimaan satulan korjaustarvetta. Hän tietää eri hevosurheilulajien sääntöjen mukaiset sallitut ja kielletyt varusteet. Hän hallitsee varusteiden hankintaan, kauppaan, neuvontaan ja valintaan liittyvät asiat sekä osaa ottaa huomioon hevosen hoidon ja olosuhteet varustehuollossa.

Tutkinnon suorittanut osaa suunnitella ja valmistaa laadukkaita ja turvallisia varusteita eri hevosryhmille. Hän osaa arvioida varusteen korjausmahdollisuutta ja osaa tehdä korjauksia eri varusteisiin. Hän tietää käsin- ja koneompelun käyttökohteet sekä osaa käyttää molempia ompelutekniikoita. Hän osaa huoltaa eri varusteita sekä ohjeistaa asiakasta varusteiden huoltamisessa ja sovituksessa.

Tutkinnon suorittanut osaa käyttää sujuvasti tarvittavia työkaluja valmistaessaan ja korjatessaan varusteita. Hän osaa hankkia ja huoltaa työkalut. Hän on hankinnoissaan kustannustietoinen ja osaa työskennellä kestäväällä tavalla. Hän tietää ergonomian merkityksen. Hänellä on hyvät sosiaaliset taidot, ja hän työskentelee vastuullisesti. Hän seuraa alan kehitystä ja soveltaa tietoa omaan työskentelyynsä.

2.2 Tutkinnon osat

Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon osaamisalat ovat ravivalmentamisen, nuoren, koulu- tai estehevosen kouluttamisen, hevoshieronnan ja hevosvarusteiden valmistamisen ja korjaamisen osaamisalat. Tutkinto muodostuu jokaisella osaamisalalla kolmesta tutkinnon osasta. Hevostenvalmentajan ammattitutkinto on valmis, kun kaikki osaamisalan tutkinnon osat on hyväksytysti suoritettu.

Tutkinto muodostuu yhdestä pakollisesta tutkinnon osasta ja kahdesta valinnaisesta osasta.

Kaikille pakollinen tutkinnon osa on

3.1 Hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen.

Valinnaisia tutkinnon osia, joista valitaan toinen, ovat

3.2 Hevosalan yrityksen johtaminen ja kehittäminen

3.3 Hevosalan yrityksessä toimiminen.

Valinnaisia tutkinnon osia, joista valitaan yksi osaamisalan mukaisesti, ovat

3.4 Ravivalmentaminen

3.5 Nuoren ratsuhevosen kouluttaminen

3.6 Kouluhevosen kouluttaminen

3.7 Estehevosen kouluttaminen

3.8 Hevoshierojana toimiminen

3.9 Hevosvarusteiden valmistaminen ja korjaaminen.

Ravivalmentamisen osaamisalan tutkinnon osat ovat

3.1 Hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen

3.2 Hevosalan yritystoiminnan johtaminen ja kehittäminen tai

3.3 Hevosalan yrityksessä toimiminen

3.4 Ravivalmentaminen.

Nuoren, koulu- tai estehevosen kouluttamisen osaamisalan tutkinnon osat ovat

3.1 Hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen

3.2 Hevosalan yritystoiminnan johtaminen ja kehittäminen tai

3.3 Hevosalan yrityksessä toimiminen

3.5 Nuoren ratsuhevosen kouluttaminen tai

3.6 Kouluhevosen kouluttaminen tai

3.7 Estehevosen kouluttaminen.

Hevoshieronnan osaamisalan tutkinnon osat ovat

3.1 Hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen

3.2 Hevosalan yritystoiminnan johtaminen ja kehittäminen tai

3.3 Hevosalan yrityksessä toimiminen

3.8 Hevoshieronta.

Hevosvarusteiden valmistamisen ja korjaamisen osaamisalan tutkinnon osat ovat

3.1 Hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen

3.2 Hevosalan yritystoiminnan johtaminen ja kehittäminen tai

3.3 Hevosalan yrityksessä toimiminen

3.9 Hevosvarusteiden valmistaminen ja korjaaminen.

3 Hevostenvalmentajan ammattitutkinnoissa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet

Tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito osoitetaan tutkintotoimikunnan hyväksymän hevostenvalmentajan ammattitutkinnon järjestämissuunnitelman perusteella henkilökohtaistetuissa tutkintotilaisuuksissa aidossa toiminnassa, jolloin tutkinnon suorittaja osoittaa kattavasti tutkinnon perusteiden edellyttämän ammatillisen osaamisen.

Tutkintotilaisuuksissa tutkinnon suorittaja osoittaa valmiuksia ja kykyä soveltaa osaamistaan vaihtelevissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä. Hän myös osoittaa kykynsä kokemusten arviointiin ja kokemuksista oppimiseen, toimintatapojen uudelleenajatteluun ja uusien toimintatapojen käyttöönottoon.

Arvioijat, jotka on perehdytetty arviointitehtävään, arvioivat tutkinnon suorittajan ammattitaidon tutkintotilaisuuksissa. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Arvioijat arvioivat ja dokumentoivat tutkinnon suorittajan osoittaman osaamisen tutkinnon ammattitaitovaatimusten, arvioinnin kohteiden ja kriteerien mukaisesti. Tutkinnon suorittajalle annettava palaute arvioinnista on osa hyvää arviointiprosessia. Palaute voidaan antaa tutkinnon suorittajalle esimerkiksi arviointiesityksen tekemisen jälkeen.

Tutkinnon suorittajalle voidaan antaa mahdollisuus täydentää tutkintosuorituksiaan suullisesti. Arvioijat kirjaavat keskustelun aikana tehdyt havainnot arviointilomakkeeseen. Näin varmistetaan tutkintosuoritusten kattavuus ja arvioinnin luotettavuus. Tämä mahdollisuus voidaan järjestää tutkinnon osan suorittamisen yhteydessä tai sitten kun kaikki tutkinnon osien suoritukset on tehty.

Hevostenvalmentajan ammattitutkinto arvioidaan tutkinnon osa kerrallaan niin, että tutkinnon suorittajan ammattitaitoa verrataan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin. Kolmikantainen arvioijaryhmä tekee tutkinnon osan kirjallisen arviointiesityksen tutkintotoimikunnalle sen jälkeen, kun tutkintosuoritukset on tehty kattavasti, luotettavasti ja tutkinnon perusteiden mukaisesti. Kolmikantaisen arvioijaryhmän jäsenet edustavat työnantajia, työntekijöitä ja opettajia.

Huomioitavaa tutkinnon suorittamisessa

Eläinten kuljetus: Kaupallisissa eläinkuljetuksissa tarvitaan eläinkuljettajalupa, joita on kahdenlaisia. Lyhyiden eläinkuljetusten luvalla voi kuljettaa eläimiä

enintään kahdeksan (8) tunnin ajan ja pitkien kuljetusten eläinkuljettajaluvalla voi kuljettaa eläimiä myös yli kahdeksan tunnin ajan. Eläinkuljettajaluvat ovat voimassa enintään viisi vuotta myöntämispäivästä lukien. Eläinkuljettajaluvan lisäksi yli kahdeksan tunnin kuljetuksiin käytettävässä maantiekuljetusvälineessä on oltava hyväksymistodistus. Kuljetettaessa hevosia, nautoja, lampaita, vuohia, sikoja tai siipikarjaa tarvitsee kuljettaja ja hoitaja pätevyystodistuksen, jota varten tulee olla suoritettuna sekä koulutus että koe. Edellä mainittuja lupia ja todistuksia haetaan oman kotipaikan aluehallintovirastosta.

Neuvoston asetus (EY) N:o 1/2005 eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana sekä direktiivien 64/432/ETY ja 93/119/EY ja asetuksen (EY) N:o 1255/97 muuttamisesta eli **eläinkuljetusasetus** säättää eläinten kaupallisen toiminnan yhteydessä tapahtuvista kuljetuksista, jotka muutokseen tulee ottaa huomioon.

Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja kriteerit

Työelämän tehtävä- ja taitoalueista muodostetut ammattitaitovaatimukset määritellään seuraavilla sivuilla. Sen alla ovat vasemmassa sarakkeessa ammattitaitovaatimuksista johdetut arvioinnin kohteet, jotka ilmaisevat ne ammattitaidon kannalta keskeiset osaamisalueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota. Oikeanpuoleiseen sarakkeeseen on kirjoitettu arvioinnin kriteerit, jotka määrittelevät hyväksyttävän suorituksen laadullisen ja määrällisen tason. Näiden perusteella arvioidaan tutkintosuorituksen hyväksyminen. Tutkinnon osan jälkeen kuvataan ammattitaidon osoittamistavat.

3.1 Hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- käsitellä ja hoitaa erilaisia hevosia
- huolehtia hevosesta ja sen terveydestä
- suunnitella ja toteuttaa erilaisten hevosten ruokinnan
- suunnitella tallin toiminnan ja toimia erilaisissa talliympäristöissä.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa käsitellä ja hoitaa erilaisia hevosia.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hevosien käsittely ja hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käsittelee turvallisesti erilaisia hevosia eri toimintaympäristöissä ottaen huomioon hevosien lajityypillisen käyttäytymisen • tekee hevosille päivittäiset hoitotoimenpiteet huolellisesti • huolehtii hevosten puhtaudesta ja hygieniasta terveyttä edistävästi • käsittelee hevosia ergonomisesti oikeaoppisesti työturvallisuuskäsitteiden näkökohdat huomioiden • toimii voimassa olevan eläinsuojelulainsäädännön ja eläinlääkintölainsäädännön mukaisesti.
Työskenteleminen tallissa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja tekee tallityöt ja ympäristönhoidon eri vuodenaikoina tehokkaasti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävästi • huolehtii tunnollisesti toimintaympäristön puhtaudesta, siisteydestä ja turvallisuudesta • toimii omassa työssään ergonomisesti oikein ja työturvallisuuden, -terveyden ja -hyvinvoinnin näkökohdat huomioiden • puukeutuu työtehtävän mukaisesti ja käyttää tarvittavia turvavarusteita.
Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia hevosesta ja sen terveydestä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hevosyksilön arvioiminen ja tunnistaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee hevosien päivittäisen terveydenarvioinnin hevosien anatomian ja fysiologian tuntemuksen pohjalta • arvioi rakenteen vaikutuksen hevosen liikkeisiin, suorituskykyyn ja kestävyyskykyyn • ottaa huomioon hevosen sukupuolen vaikutukset käyttäytymiseen ja valmentamiseen lisääntymisfysiologian tuntemuksen perusteella • tunnistaa hevosen värin ja merkkien perusteella verraten hevosta sen tunnistusasiakirjaan • noudattaa viranomaisten ohjeita hevosten maahantuonnissa • rekisteröi hevosen ohjeiden mukaisesti.
Hevosten terveydestä huolehtiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa hevosten elinympäristön, kuten talli- ja tarharatkaisut, hevosten lajinomaisia vaatimuksia vastaavaksi • suunnittelee ja toteuttaa tallin ennaltaehkäisevän terveydenhuollon, kuten hevosten loishäätö- ja rokotusohjelman sekä hammashuollon

	<ul style="list-style-type: none"> • tekee hevosen perusterveydentilan arvioimisessa tarvittavat tutkimukset, kuten leposykkeen mittauksen • ennaltaehkäisee tartuntatauteja ja rajoittaa tehokkaasti niiden leviämistä • huolehtii vakavien tartuntatautien, kuten rabies ja salmonella, ilmoitusvelvollisuudesta • hyödyntää erilaisia hoitomuotoja ja alan tutkimustietoa hevosen hyvinvoinnin parantamiseksi.
Hevosen yleisimpien sairauksien tunnistaminen ja hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • erottaa hevosen normaalista poikkeavan käytöksen ja toimii tilanteen vaatimalla tavalla • tunnistaa yleisimmät suolisto-, hengitystie- ja liikuntaelinsairaudet, kuten ähkyn, puhkurin ja jännevammat, ja suunnittelee hoito- toimenpiteet • tunnistaa vakavien hevostautien oireita ja ilmoittaa näistä välittömästi eläinlääkärille • antaa tarvittaessa ensiavun • tunnistaa haavatyyppit ja hoitaa niitä oikeaoppisesti • huolehtii sairastuneen hevosen hoidosta • huolehtii tarvittaessa hevosen loppusijoituksesta ohjeiden ja lainsäädännön mukaisesti.
Yhteistyössä toimiminen eläinlääkärin kanssa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi eläinlääkäriavun tarpeen • avustaa eläinlääkärää ohjeiden mukaan • hoitaa ja lääkitsee hevosta eläinlääkärin ohjeiden mukaan • laatii lääkekirjanpidon sekä etsii ja noudattaa voimassa olevia lääkintävaroajoja.
Kavionhoidosta huolehtiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi kavionhoidon ja kengityksen tarpeen käyttötarkoituksen mukaan • suunnittelee kavionhoidon ja kengityksen toteuttamisen • toimii kengitysepän kanssa yhteistyössä • irrottaa kengän, puhdistaa kavion pohjan ja tarvittaessa muokkaa kenkää sekä kiinnittää kengän turvallisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ja toteuttaa erilaisten hevosten ruokinnan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ruokinnan suunnitteleminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi eri-ikäisten urheiluhevosten ravinnon tarpeen eri valmennus- kausina • valitsee erilaiset korsi- ja väkirehut niiden ravintoainesisällön ja terveydellisten vaikutusten perusteella

	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa rehunäytteen ja arvioi analyysin perusteella rehun soveltuvuutta sekä vaikutuksia ruokinnan suunnitteluun • valitsee rehut taloudellisesti ja kestävän kehityksen periaatteita noudattaen • suunnittelee urheiluhevosien ruokinnan sisä- ja laidunkautena ottaen huomioon ruoansulatuselimistön erityispiirteet • laskee ja hyödyntää rehulaskuja ruokinnan suunnittelussa.
Ruokinnan toteuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi rehujen hygieenisen laadun ja tunnistaa laatuvirheet, kuten homeen ja säilörehun virhekäymisen • toteuttaa suunnittelemansa ruokinnan taloudellisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaan • huolehtii hevosen nestetasapainosta • arvioi hevosen lihavuuskunnon ja lihaksikkuuden ja ottaa sen huomioon ruokinnassa • tunnistaa yleisimmät ruokintavirheistä johtuvat ongelmat ja korjaa ruokintaa tilanteen vaatimalla tavalla.
Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella tallin toiminnan ja toimia erilaisissa talliympäristöissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Tallirakennusten suunnitteleminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee tarpeen mukaan yhdessä asiantuntijan kanssa erilaisia tallirakennuksia ja -alueita • toimii tarpeen mukaan rakennuttajana ottaen huomioon taloudellisuuden, toiminnallisuuden ja ilmastolliset erityispiirteet sekä maisema- ja ympäristöarvot • etsii ja soveltaa tietoa rakennuslainsäädännöstä hevostalouden rakennusten osalta • ottaa huomioon eläinsuojelu- ja ympäristölainsäädännön edellyttämät vaatimukset tallirakennusten ja tarhojen rakenteille • arvioi tallin toimivuutta työympäristönä.
Tallin koneiden ja laitteiden valinta ja käyttäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee tallin töihin tarkoituksenmukaiset koneet ja laitteet • käyttää turvallisesti ja tehokkaasti tallin koneita ja laitteita • opastaa tallin laitteiden, kuten ilmastointilaitteiden käyttöä.
Jäte- ja lantahuollon toteuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa ympäristölainsäädäntöä käytännön työssä • valitsee tallin ja hevosen tarpeisiin sopivan kuivikkeen • suunnittelee ja toteuttaa lannan asianmukaisen varastoinnin ja jatkokäsittelyn • suunnittelee ja toteuttaa jätehuollon jätelain vaatimalla tavalla • ylläpitää asianmukaisen tarhahygienian.

Ulkoilualueiden ja valmennus- alustojen valitseminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee harjoitteeseen sopivan valmennusalustan ottaen huomioon hevosien terveydentilan • valitsee hevoselle turvalliset tarhojen ja ulkoilualueiden rakenteet • suunnittelee tarhojen pohjaratkaisut vuodenaajat huomioon ottaen hevoselle turvallisiksi.
Hevosten kuljettaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hallitsee ja toimii voimassa olevan eläinten kuljetusta koskevan lainsäädännön teknisten ja hallinnollisten näkökohtien mukaisesti • hallitsee eläinkuljettajalupaan ja kuljettajan ja hoitajan pätevyystodistuksen saamiseen liittyvät seikat • laatii tarvittavat kuljetusasiakirjat ja säilyttää ne asianmukaisesti • varmistaa hevosien kuljetuskunnon • varmistaa kuljetusvälineen kunnon, riittävän tilan ja asianmukaisen varustelun • suunnittelee kuljetusreitit, kuljetuksen keston ja mahdolliset pysähdykset matkalla pyrkien tekemään kuljetusmatkan mahdollisimman lyhyeksi • valmistele hevosien kuljetusta varten yksilölliset tarpeet huomioon ottaen • lastaa ja kiinnittää hevosien turvallisesti • huolehtii hevosesta kuljetuksen aikana • ruokkii ja juottaa hevosien ennen kuljetusta, sen aikana ja kuljetuksen jälkeen hevoskohtaisten tarpeiden mukaisesti • kuljettaa hevosia eläinkuljetuslain ja -asetusten mukaisesti pyrkien kaikissa kuljetuksen vaiheissa ennaltaehkäisemään hevosen stressiä • toimii ergonomisesti ja ottaa turvallisuusnäkökohdat huomioon kattavasti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa ja arvioi omaa osaamistaan työtehtävissä valmennustallilla. Arvioitavia työtehtäviä ovat muun muassa hevosen perusterveydentilan sekä talliolosuhteiden ja talliympäristön arvioiminen, hevosen lastaaminen kuljetusvälineeseen sekä kengän irrottaminen ja kiinnittäminen. Arvioijat seuraavat, esittävät täydentäviä kysymyksiä ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat tutkinnon suorittajan osaamisesta kirjallisen arvion.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida osoittaa tutkintotilaisuudessa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten

haastattelujen, kirjallisten tuotosten (esimerkiksi ruokinta- ja terveydenhoitosuunnitelma) ja muiden menetelmien avulla. Hevosten kuljetuksen ammattitaitonsa tutkinnon suorittaja osoittaa kuljettamalla hevosta eläinkuljetuslainsäädännön mukaisesti. Kuljettajan ja hoitajan pätevyystodistus ja eläinkuljettajalupa haetaan aluehallintovirastosta.

Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista ja arvioituista täydentävistä dokumenteista.

3.2 Hevosalan yrityksen johtaminen ja kehittäminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- arvioida ja kehittää omia yrittäjävalmiuksiaan hevosalan yrittäjänä
- perustaa hevosalan yrityksen
- johtaa hevosalan yritystä kannattavasti
- markkinoida ja palvella asiakasta hevosalan yrityksessä
- toimia työnantajana
- kehittää toiminnan laatua ja sidosryhmäyhteistyötä.

Arviointi (arviointien kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa arvioida ja kehittää omia yrittäjävalmiuksiaan hevosalan yrittäjänä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Henkilökohtaisten yrittäjävalmiuksien arvioiminen ja kehittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi realistisesti omia ammatillisia ja henkilökohtaisia valmiuksiaan toimia yrittäjänä • tekee henkilökohtaisen SWOT-analyysin ja hyödyntää sitä toiminnan suunnittelussa • tekee henkilökohtaisen kehityssuunnitelman yrittäjävalmiuksiensa tukemiseksi.
Oman toimialan tunteminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • analysoi toimialansa kehitys- ja markkinanäkymiä monipuolisesti • tarkastelee yritystoiminnan tuloksellisuutta ja siihen vaikuttavia riskitekijöitä, kuten rahoitusta ja kilpailua, ja ottaa nämä huomioon toiminnassaan • hyödyntää hevostalouden tunnuslukuja omaa yritystoimintaa suunnitellessaan

	<ul style="list-style-type: none"> • seuraa muuttuvan toimintaympäristön vaikutuksia hevosalan yrittämiseen ja tarvittaessa muuttaa toimintaansa • ennakoi muutoksia ja reagoi niihin nopeasti • laatii riskikartoituksen ja hyödyntää sitä yritystoiminnassaan.
Tutkinnon suorittaja osaa perustaa hevosalan yrityksen.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Liikeidean suunnitteleminen ja laatiminen hevosalan yritykseen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii ja kehittää toimivan liikeidean vision perusteella • ennakoi monipuolisesti yhteiskunnallisia tekijöitä, jotka vaikuttavat yritystoimintaan • määrittelee selkeän toimintastrategian ja aikataulun liikeidean toteuttamiselle • arvioi liikeidean toimivuutta ja toteuttamiskelpoisuutta monipuolisesti.
Yritystoiminnan käynnistäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi eri yritysmuotojen soveltuvuutta ja kannattavuutta omaan yritystoimintaan • valitsee itselleen kokonaistaloudellisesti sopivimman yritysmuodon • selvittää yrityksen perustamiseen liittyvät toimet • täyttää yrityksen perustamiseen kuuluvat lomakkeet.
Tutkinnon suorittaja osaa johtaa hevosalan yritystä kannattavasti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Johtaminen ja esimiehenä toimiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi ominaisuuksiaan johtajana ja onnistumistaan työssään • asettaa johtajuudelle realistiset kehittämistavoitteet • huolehtii omasta ja työyhteisön fyysisestä ja psyykkisestä hyvinvoinnista • hyödyntää säännöllisesti asiakkailtaan ja työntekijöiltään saamaansa palautetta toimintansa kehittämiseksi • vaikuttaa omalla esimerkillään positiivisesti yrityksen toimintakulttuuriin.
Talousjohtaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee talousarvion, jossa asettaa taloudellisen tavoitteen yritystoiminnalle • laatii itse tai yhdessä asiantuntijan kanssa yrityksen kannattavuuslaskelman • laatii itse tai yhdessä asiantuntijan kanssa investointilaskelmia • arvioi huolellisesti laskelmien käyttökelpoisuutta yritystoiminnassa

	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi yritystoiminnan kannattavuutta laskelmien ja tunnuslukujen avulla sekä tulkitsee tilinpäätöstä ja tekee tarvittavia muutoksia tuloksen perusteella • arvioi eri asiakasryhmien kannattavuutta • hinnoittelee tuotteet ja palvelut laskelmia apuna käyttäen kannattaviksi • laatii tietotekniikkaa hyödyntäen asianmukaisen tarjouspyynnön, tarjouksen ja laskun.
Kirjanpidon ja verotuksen suunnittelu ja toteuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ottaa huomioon hevosalan verotuksen erityispiirteet ja vaikutukset yritystoimintaan • suunnittelee yhdessä asiantuntijan kanssa yrityksen verotuksen • hoitaa itse tai asiantuntijan avustuksella yrityksen kirjanpidon ja laskutuksen.
Rahoituksen järjestäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee yhdessä asiantuntijan kanssa eri rahoitusmahdollisuuksia ja -vaihtoehtoja • selvittää yrityksensä mahdollisuudet yritystoiminnan tukiin ja hakee niitä • hyödyntää hevostalouteen kohdistuvia maatalouden tukia • noudattaa tukiin liittyviä ehtoja.
Tutkinnon suorittaja osaa markkinoida ja palvella asiakkaita hevosalan yrityksessä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Markkinoinnin toteuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii markkinointisuunnitelman yrityksen tarpeiden mukaisesti • arvioi markkinoinnista aiheutuvia kuluja • arvioi erilaisten asiakkuuksien tarvetta • käyttää monipuolisesti erilaisia markkinointikanavia ja hyödyntää niitä toiminnassaan aktiivisesti • arvioi markkinoinnin onnistumista syntyneen tuloksen ja asiakaspalautteen avulla sekä tekee kehittämis ehdotuksia • luo asiakaskontakteja ja hoitaa asiakassuhteet pitkäjänteisesti.
Asiakaslähtöinen toimiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • palvelee asiakkaita yrityksen tarpeiden mukaan ja reagoi asiakaspalautteeseen rakentavasti • tuo omaa ammattialaansa esille myönteisesti asiakas- ja sidosryhmäyhteistyössä • hoitaa yrityksen yhteiskuntasuhteita tiedostaen roolinsa paikallisen ja alueellisen kulttuurin kehittäjänä

	<ul style="list-style-type: none"> • toimii luontevasti ja rakentavasti neuvottelutilanteessa • ottaa työssään huomioon yrityksensä ja oman toimintansa merkityksen koko hevosalan myönteisen imagon kehittymiselle.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia työnantajana.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työnantajan velvollisuuksien noudattaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tietoaan alan työehdoista ja palkkaustavoista sekä työnantajan ja työntekijän vastuista, velvollisuuksista ja oikeuksista esimerkiksi palkatessaan työntekijän • perehdyttää työntekijän ja antaa selkeät työohjeet • noudattaa vaitiolovelvollisuutta • kunnioittaa arvoja ja oikeuksia sekä noudattaa tasa-arvon ja tasapuolisuuden periaatteita • huolehtii yrityksensä lakisääteisistä vakuutuksista ja ottaa tarvittavat työeläke- ja tapaturmavakuutukset sekä huolehtii omasta sosiaaliturvastaan.
Työturvallisuus ja työkyvyn ylläpitäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa alan työsuojelumääräyksiä ja -ohjeita (mm. pukeutuminen ja työtavat) • hyödyntää työterveyshuollon palveluja tarvittaessa • toimii työhyvinvointia parantavasti yrityksessä ja hyödyntää työhyvinvointia kehittäviä asiantuntijapalveluita • toimii yrityksen turvallisuussuunnitelman tai -ohjeiden mukaisesti.
Työntekijän rekrytoiminen ja töiden suunnitteleminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laskee tarvittavan henkilöstön määrän, saatavuuden ja osaamisen sekä henkilöstön koulutuksen tarpeen • huolehtii sujuvan työntöön edellytyksistä ja organisoii työt tasaisesti • käyttää tarvittaessa monipuolisesti eri rekrytointikanavia • tekee työhaastattelun tarvittaessa • laatii työsuhteeseen liittyvät asiakirjat.
Työnohjaajana toimiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ottaa selville hevosalan tutkinnot ja koulutusmahdollisuudet • toimii yhteistyössä koulutusorganisaatioiden kanssa tarpeen mukaan • ohjaa kannustavasti ja positiivisesti työssä sekä toimii esikuvana alan uusille ammattilaisille • kehittää itseään tarpeen mukaan hyödyntäen alan jatko- ja täydennyskoulutuksia • antaa rakentavaa palautetta • tukee tulevaa alan ammattilaista ammattitaidon kehittämisessä.

Tutkinnon suorittaja osaa kehittää toiminnan laatua ja sidosryhmäyhteistyötä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Yrityksen toiminnan kehittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • perustaa toimintansa avoimuuteen, rehellisyyteen ja vastuullisuuteen • toimii sitoutuneesti ja ammattiaan arvostaen • kartoittaa alan kilpailutilannetta ja yrityksensä kilpailukykyyn vaikuttavia tekijöitä • toimii alueensa elinvoimaisuuden ja paikalliskulttuurin edistämiseksi • hyödyntää alan laatu- ja ympäristöjärjestelmiä systemaattisesti • asettaa toiminnalleen laadullisia tavoitteita sekä toimii niiden mukaisesti.
Hevosalan yrittämiseen liittyvän yhteistyöverkoston luominen ja ylläpitäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää sidosryhmäyhteistyötä tarpeen mukaan • kartoittaa monipuolisesti nykyiset ja tulevat verkostokumppanuudet • kokoaa oman yrityksensä toimintaa edistävän yhteistyöverkoston • hyödyntää omaa yhteistyöverkostoaan yrittäjyyden edistämisessä • toimii yhteistyössä oman alansa ja alueensa sidosryhmien kanssa (esimerkiksi paikallinen hevosseura, hevosjalostusliitto).
Kestävän kehityksen mukaisen yritystoiminnan suunnittelu ja toteuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • seuraa alaa koskevan ympäristö- ja eläinsuojelulain kehitystä ja toimii voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti yrityksen strategisissa ja teknisissä ratkaisuissa • järjestää yrityksen tekniset ja toiminnalliset ratkaisut kestäväää kehitystä, kuten energia- ja materiaalitehokkuutta, edistävällä tavalla • laatii yrityksen turvallisuusasiakirjat tarvittaessa yhteistyössä alan ammattilaisen kanssa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa työskentelemällä hevosalan yrityksen johto- tai asiantuntijatehtävissä. Arvioitavia työtehtäviä voivat olla esimerkiksi asiakaspalvelutilanne ja työntekijän perehdyttäminen. Tutkinnon suorittaja tekee hevosalan yritykseen liiketoimintasuunnitelman ja esittelee sen.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten (esimerkiksi henkilökohtainen SWOT-analyysi, yrityksen turvallisuusasiakirja) ja muiden menetelmien (esimerkiksi valokuvat, vi-

deot) avulla. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista ja arvioiduista täydentävistä dokumenteista.

3.3 Hevosalan yrityksessä toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia hevosalan yrityksen työntekijänä ja arvioida toimintaansa työssä
- toimia hevosalan yrityksessä kannattavasti
- työskennellä monipuolisesti hevosalan yrityksen työtehtävissä
- toimia esimiehenä.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa toimia hevosalan yrityksen työntekijänä ja arvioida toimintaansa työssä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työntekijänä toimiminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • toimii työyhteisön jäsenenä luoden positiivista ilmapiiriä • tekee työnsä tehokkaasti ja joustavasti • ottaa vastaan ja antaa kehittävää palautetta • arvioi omia vahvuuksia ja kehittymismahdollisuuksia • toimii työntekijän oikeuksien ja velvollisuuksien edellyttämällä tavalla yrityksen hyväksi.
Sisäinen yrittäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • asennoituu tavoitteellisesti työtehtäväänsä ja esiintyy edistäen yrityksen imagoa • tekee työnsä kannattavasti • ottaa vastuuta toimenkuvaan liittyvistä tehtävistä • toimii yrittäjämäisesti sisäisen yrittäjyyden periaatteella.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia hevosalan yrityksessä kannattavasti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Talouden suunnitteleminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • arvioi yhdessä asiantuntijan kanssa yritystoiminnan kannattavuutta laskelmien avulla sekä tulkitsee tilinpäätöstä • hinnoittelee tuotteet ja palvelut kannattaviksi laskelmia apuna käyttäen • laskee työntekijän palkkaamisesta aiheutuvat kulut • arvioi ja laskee palvelujen kannattavuutta tuottamisen näkökulmasta, esimerkiksi asiakasmäärien perusteella.

Talouden hoitaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • hoitaa päivittäisen rahaliikenteen huolellisesti • osaa laskea hevosalan eri arvonlisäverokannat • laatii tietotekniikkaa hyödyntäen asianmukaisen tarjouspyynnön, tarjouksen, laskun ja kuitin.
Tutkinnon suorittaja osaa työskennellä monipuolisesti hevosalan yrityksen työtehtävissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Päivittäisten ja kausittaisten töiden suunnittelu ja toteuttaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee omat työnsä tehokkaasti sekä taloudellisesti ja ekologisesti kestäviksi • osallistuu yrityksen keskeisimpien töiden suunnitteluun • seuraa osaltaan töiden onnistumista • toimii työturvallisuusperiaatteiden mukaisesti.
Alan kehityksen seuraaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • hankkii uusinta tietoa alansa kehityksestä ja hyödyntää sitä työssään • ottaa selvää alan jatko- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksista ja tarvittaessa parantaa osaamistaan.
Yrityksen strategian toteuttaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa yrityksen strategiaa ja toimii yrityksen arvojen mukaisesti omassa työssään • seuraa yrityksen toiminnalle asetettujen mittareiden täyttymistä • esittää konkreettisia kehittämissideoita.
Asiakaspalvelu	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • tekee asiakaspalvelutyöt täsmällisesti, muun muassa pitää asiakasrekisteriä ja tekee asiakaspalautekaavakkeita ja -tiedotteita • palvelee ja neuvoo sisäisiä ja ulkoisia asiakkaita yksilöllisesti • käsittelee palautetta kehittävästi ja rakentavasti • toimii ongelmatilanteissa positiivisella asenteella • arvioi omaa toimintaansa asiakaspalvelutilanteissa ja kehittää asiakaspalveluaan tarpeen mukaan • huolehtii tarkasti asiakkaiden turvallisuudesta.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia esimiehenä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työnantajan ja työntekijän velvollisuuksien noudattaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa huolellisesti alan työehtoja • ottaa tasapuolisesti toiminnassaan huomioon työnantajan ja työntekijän velvollisuudet ja oikeudet • noudattaa vaihtolovelvollisuutta

	<ul style="list-style-type: none"> • kunnioittaa kanssaihminen arvoja ja oikeuksia sekä noudattaa tasa-arvon ja tasapuolisuuden periaatteita.
Työnohjaajana toimiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • perehdyttää työntekijän ja antaa työohjeet selkeästi • päivittää tietoaan hevosalan tutkinnoista ja koulutusmahdollisuuksista • ohjaa kannustavasti ja positiivisesti työtehtävissä ja toimii esikuvana alan uusille ammattilaisille • kehittää itseään tarpeen mukaan hyödyntäen alan jatko- ja täydennyskoulutuksia • antaa rakentavaa palautetta • tukee tulevaa alan ammattilaista ammattitaidon kehittämisessä.
Työturvallisuus ja työkyvyn ylläpitäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa alan työsuojelumääräyksiä ja -ohjeita (muun muassa pukeutumisessa ja työtavoissa) • hyödyntää työterveyshuollon palveluja tarvittaessa • ylläpitää jatkuvasti omaa ja työyhteisön toiminta- ja työkykyä • toimii koko työyhteisöä ja sen hyvinvointia kehittävästi • ottaa huomioon työnantajan työsuojeluvastuun.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa työskentelemällä hevosalan yrityksessä. Hän tekee hevosalan yritykseen erilaisia töitä, kuten esimerkiksi palvelee asiakkaita, laatii katetuottolaskelman ja hinnoittelee palvelun tai tuotteen.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten (esimerkiksi tarjouspyyntö) ja muiden menetelmien (muun muassa valokuvat, videot) avulla. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista ja arvioituista täydentävistä dokumenteista.

3.4 Ravivalmentaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella ravihevosten valmennuksen ja valmentaa ravihevosiä
- kilpailuttaa erilaisia ravihevosiä
- kengittää ja tasapainottaa ravihevosiä
- huolehtia ravihevosten terveydestä
- opettaa varsoja ajolle
- arvioida ravihevosen jalostusarvoa ja suorituskykyä
- toimia asiakaspalvelutilanteissa.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ravihevosten valmennuksen ja valmentaa ravihevosiä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Valmennuksen suunnitteleminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• soveltaa tarvittavaa tutkimustietoa valmennuksen suunnittelussa• hyödyntää valmennusfysiologiaa ja -etologiaa laatiessaan valmennussuunnitelmia hevoskohtaisesti• hyödyntää monipuolisesti valmennuskausia ja -menetelmiä sekä olosuhteita eri vuodenaikoina valmennuksen suunnittelussa• laatii yksilöllisiä valmennussuunnitelmia eri-ikäisille lämmin- ja kylmäverisille ravihevosiä• asettaa hevosen kehittymiselle realistisia tavoitteita• arvioi tekemänsä suunnitelman toimivuutta välitavoitteiden avulla.
Valmennuksen toteuttaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• käyttää ja soveltaa erilaisia valmennusmenetelmiä hevoskohtaisesti• ottaa huomioon valmennusolosuhteiden ja -ympäristön vaikutuksen valmennustyössään• valitsee ja sovittaa valmennussuunnitelmansa mukaiset varusteet hevoskohtaisesti• käyttää ravikilpailusääntöjen sallimia varusteita harjoitusvaikutuksen parantamiseksi• valmentaa hevosiä ajamalla erilaisia nopeus-, kestävyys- ja voimaharjoitteita suunnitelmallisesti• arvioi valmennuksen vaikutusta, rasittavuutta ja hevosen palautumisen tarvetta hevoskohtaisesti• arvioi kriittisesti valmennuksen toteutumista ja muuttaa valmennussuunnitelmaa tarvittaessa

	<ul style="list-style-type: none"> etsii ja hyödyntää valmennusta koskevaa tutkimustietoa ja soveltaa uusia menetelmiä ja apuvälineitä hevosen kehityksen mittaamiseen ja valmennustyöhön ottaa työturvallisuuskohdat huomioon pukeutumisessa ja toiminnassaan.
Tutkinnon suorittaja osaa kilpailuttaa erilaisia ravihevosia.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Kilpailuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> on käynyt Suomen Hippoksen vastuvalmentajakurssin, tai hänellä on vähintään ravikilpailijan C-ajolupa, jolloin hänellä on oikeus ilmoittaa valmennettavia hevosiaan kilpailuihin laatii kilpailusuunnitelman erilaisille hevosille suorituskyvyn ja lahjakkuuden perusteella sekä tekee tarvittaessa muutoksia kilpailuohjelmaan ilmoittaa hevosen kilpailuihin Suomen Hippoksen ravikilpailusääntöjen mukaisesti ottaa selvää ravikilpailujen kansainvälisistä eroavaisuuksista (muun muassa ilmoittaminen, kuljettaminen, lääkeainemääräykset ja ravikilpailusäännöt).
Toimiminen kilpailupaikalla	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> toimii ravikilpailuissa vastuvalmentajana ravikilpailusääntöjen mukaisesti valitsee, sovittaa ja käyttää ravikilpailuissa sallittuja varusteita ja perustelee niiden käytön hevosen suorituskyvyn parantamiseksi tekee kilpailusuoritukseen positiivisesti vaikuttavat toimenpiteet ennen ja jälkeen startin (lämmittelyt, palautukset ja juottaminen) toimii yhteistyössä hoitajan ja ohjastajan kanssa hevosen parhaaksi arvioi ja analysoi hevosen suorituksen kokonaisvaltaisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa kengittää ja tasapainottaa ravihevosia.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ravihevosien kengittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> arvioi jalka-asentojen vaikutusta ravihevosien suorituskykyyn ja kestävyYTEEN vuolee kaviot jalkarakenteen mukaisesti muotoilee, sovittaa ja kiinnittää kengät ottaen huomioon jalan anatomian ja kaviomekanismin antaa ensiavun kaviovammoissa ja määrittää ulkopuolisen avun tarpeen tekee yhteistyötä kengitysepän ja eläinlääkärin kanssa muun muassa sairaskengityksissä

	<ul style="list-style-type: none"> • tekee perushuollon käyttämilleen kengitysvälineille • työskentelee ottaen huomioon työturvallisuusnäkökohdat.
Ravihevosen tasapainottaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tasapainottaa ravihevosen kengityksen avulla (esimerkiksi peitsaava hevonen) • arvioi hevosen liikkeitä ja hyödyntää tietoa kengitystyössään • käyttää ja hyödyntää erilaisia kengitysmateriaaleja ja kenkämalleja ravihevosen tasapainotuksessa.
Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia ravihevosten terveydestä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ravihevosen terveyden seuraaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tietoa hevosen anatomiasta ja fysiologiasta tunnistuen ravihevosen yleisimmät sairaudet ja rasitusvammat, kuten nivel-, lihas- ja jännevammat • ennaltaehkäisee vammojen syntyä päivittäisellä terveyden seurannalla.
Ravihevosen terveyden hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee hevosen päivittäiset terveyttä ylläpitävät ja edistävät hoitotoimenpiteet • antaa yleisimpiin sairauksiin ja vammoihin ensiavun ja tarvittaessa hankkii eläinlääkärin apua • arvioi lihashuollon tarpeen ja valitsee sopivan hoitomuodon • käyttää lääkkeitä ravikilpailusääntöjen mukaisesti • työskentelee ottaen huomioon työturvallisuusnäkökohdat.
Tutkinnon suorittaja osaa opettaa varsoja ajolle.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Varsojen käsittelyminen ja kouluttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käsittelee eri-ikäisiä varsoja varmaotteisesti erilaisissa tilanteissa (esimerkiksi talli ja pihatto) • tekee varsojen alkukoulutuksen, kuten kuolaimiin totuttamisen, taluttamisen ja jalkojen nostamisen johdonmukaisesti ennen ajo-opetuksen aloittamista • toimii varsojen kanssa työturvallisuuden huomioon ottaen.
Varsojen ajolle opettaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja aikatauluttaa varsojen opetuksen tehokkaasti ottaen huomioon erilaisten yksilöiden ominaisuudet • opettaa varsat ohjasajolle ja ajolle ammattimaisesti ja turvallisesti • valitsee ja käyttää varsanopetuksessa tarvittavia lisä- ja turva-varusteita, kuten potkuremmi, obersekit ja silmälaput

	<ul style="list-style-type: none"> • ohjeistaa avustajat niin, että opetus on johdonmukaista, tehokasta ja turvallista • ottaa työturvallisuuskohdat huomioon varsojen ajo-opetuksessa.
Tutkinnon suorittaja osaa arvioida ravihevosen jalostusarvoa ja suorituskykyä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ravihevosten jalostaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi ravihevosen lahjakkuuden sen rakenteen, suorituskyvyn, luonteen ja suvun perusteella • tulkitsee hevosen jalostusarvoa kuvaavia tietoja ja hyödyntää tietoa ravihevosjalostuksen pääperiaatteista työssään • toimii jalostus- ja kantakirjaohjesäännön mukaan esittäessään hevosia ori-, tamma- ja varsanäyttelyssä • antaa asiakkaille asiantuntijaohjeita ravihevosjalostukseen ja varsojen valintaan liittyvissä asioissa.
Hevosen suorituskyvyn arvioiminen ja tuloksen hyödyntäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ennakoii hevosen suorituskykyä ja kehittymismahdollisuuksia valmennus- sekä kilpailutulosten perusteella • arvioi ravihevosen rakennetta ja rakenteen vaikutusta suorituskykyyn • arvioi hevosta luonteen ja käyttäytymisen perusteella ja hyödyntää havaintoja valmennustyössään.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia asiakaspalvelutilanteissa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Asiakassuhteiden hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • palvelee ja neuvoo asiakkaita selkeästi, kohteliaasti, vuorovaikuttaisesti ja ammattitaitoisesti • raportoi asiakkaalle hevosen valmennuksen toteutumista ja tulevaisuuden suunnitelmia realistisesti • organisoii toimintaansa ammatillisissa asioissa, kuten ajanhallinnassa ja tavoitettavuudessa realistisesti.
Sidosryhmätöiminnan hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii eri sidosryhmien kanssa vuorovaikuttaisesti ja monipuolisesti viestien • esiintyy ammatillisesti julkisissa tiedotusvälineissä alan imagoa kohottavasti pukeutuen tilanteen vaatimalla tavalla • selviytyy viestinnästä ja vuorovaikutuksesta ammattiasioissa toisella kotimaisella ja vieraalla kielellä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa ja arvioi omaa osaamistaan ravitallilla tai -kilpailussa. Arvioitavia työtehtäviä ovat muun muassa hiitin tai kilpailusuorituksen ajaminen, ravihevosen tasapainottaminen kengityksellä, hevosen terveydentilan ja rakenteen arvioiminen. Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittajalle voidaan työtehtävien suorittamisen yhteydessä tehdä työhön liittyviä tarkentavia kysymyksiä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten ja muiden menetelmien (muun muassa valokuvat, videot) avulla. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu kirjallisista suunnitelmista (nuoren ja aikuisen hevosen valmennussuunnitelma, kilpailusuunnitelma), tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista ja täydentävien kysymysten vastauksista.

3.5 Nuoren ratsuhevosen kouluttaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- ratsastaa tasolla Vaativa B sekä totuttaa ratsuhevosen satulaan ja opettaa sen ratsastukseen
- kouluttaa hevosen varsasta nuorten hevosten kansallisiin kilpailuluokkiin
- huolehtia ratsuhevosen terveydestä
- toimia ratsuhevosjalostukseen ja -kasvatukseen kuuluvissa tehtävissä
- suunnitella ratsutallin tekniset puitteet ja varustehuollon
- toimia työhön kuuluvissa viestinnällisissä ja neuvonnallisissa tehtävissä.

Arviointi (arviointin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa ratsastaa tasolla Vaativa B sekä totuttaa ratsuhevosen satulaan ja opettaa sen ratsastukseen.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsastustaito	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• ratsastaa tasolla Vaativa B koulu- ja este- tai kenttäratsastuksessa tai kouluratsastuksessa ja valjakkoajossa

	<ul style="list-style-type: none"> • ratsastaa kouluratsastuksessa Vaativa B -tasolla kansallisissa kilpailuissa vähintään tuloksella 62 %, esimerkiksi junioreiden joukkue- tai henkilökohtaisen ohjelman sekä esteratsastuksessa tasolla 130 cm enintään 8 vp tuloksen TAI • ratsastaa kenttäkilpailussa kvaalikelpoisen tuloksen tasolla Vaativa A**, kouluosuudessa vähintään tuloksen – 60 p, esteosuudessa enintään 12 vp, maasto-osuudessa 0 vp enimmäisajan ylitys enintään 90 s. TAI • ratsastaa kouluratsastuksessa Vaativa B -tasolla kansallisissa kilpailuissa vähintään tuloksella 62 %, esimerkiksi junioreiden joukkue- tai henkilökohtaisen ohjelman sekä ajamalla kansallisissa valjakkoajokilpailuissa hyväksytyt tuloksen tasolla Kansainvälinen Vaativa • ratsastaa hyvässä perusistunnassa ja tasapainossa sekä hallitsee este- ja kevyen istunnan • arvioi omaa ratsastustaitoaan ja tekee tarvittavia kehittämisehdotuksia.
Sisäänratsastus ja peruskouluttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää hevosen lajinomaisen käyttäytymisen tietämystään varsojen ja nuorten hevosten opettamisessa • opettaa varsan käsittelyyn johdonmukaisesti ja varmaotteisesti • opettaa varsan ohjasajolle • opettaa nuoren hevosen juoksutukseen ja irtohypytykseen • opettaa hevosen kantamaan ratsastajaa oikein • ohjeistaa avustavat henkilöt oikeaan ja turvalliseen toimintaan varsojen opetuksessa, irtohypytyksessä ja sisäänratsastuksessa • opettaa hevosen avuille niin, että sen koulutus etenee kansainvälisen koulutusasteikon (Scales of Training) mukaisesti • noudattaa ja ylläpitää työturvallisuutta työyhteisössä.
Tutkinnon suorittaja osaa kouluttaa hevosen varsasta nuorten hevosten kansallisiin kilpailuluokkiin.	
Arvioinnin kohde	Arvioinnin kriteerit
Hevosen kouluttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää hevosen anatomian ja lajinomaisen käyttäytymisen tietämystään hevosten kouluttamisessa • hyödyntää ja soveltaa ratsastamisen ja ratsuhevosen kouluttamisen perustietoa työssään • ratsastaa tai ajaa kouluttamallaan nuorella hevosella koulua ja esteitä sekä maastossa maastoesteitä nuorten hevosten luokissa kansallisella tasolla.

Hevosen esittäminen ja kilpailuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valmistelee ja esittää nuoren hevosen näyttelyssä • suunnittelee ja toteuttaa hevosen valmennuksen ja kilpailuttamisen • esittää hevosen ratsain nuorten hevosten tapahtumissa • kouluttaa hevosen maastoesteille tasolle Tutustumisluokka 90 cm • kilpailuttaa hevosta nuorten hevosten kansallisissa kilpailuluokissa • toimii kilpailusääntöjen mukaisesti • hyödyntää valmennusfysiologian tietämystään hevosten valmentamisessa • ratsastaa vieraalla hevosella ja tekee arvion hevosen koulutustasosta, kyvystä ja tulevaisuudennäkymistä • toimii asiantuntijana hevosia arvioitaessa esimerkiksi ostotilanteessa.
Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia ratsuhevosen terveydestä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsuhevosen terveyden seuranta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • seuraa ratsuhevosen terveyttä ja havaitsee yleisimmät sairaudet ja rasitusvammat • hyödyntää hevosen anatomian ja fysiologian tietämystä työssään • ennaltaehkäisee vammojen syntyä.
Ratsuhevosen terveydenhuolto	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee hevosen päivittäiset terveyttä ylläpitävät ja edistävät hoitotoimenpiteet • tunnistaa tavallisimpien jalkavammojen ja -sairauksien oireet (jänne- ja hankosidevammat, kaviokuume, naulanpainaama) • antaa yleisimpiin sairauksiin ja vammoihin ensiavun ja arvioi, milloin tarvitaan eläinlääkärin apua • arvioi lihashuollon tarpeen ja valitsee sopivan hoitomuodon • arvioi hevosen hammashuollon tarpeen ja suunnittelee hammashuollon • käyttää lääkkeitä kilpailusääntöjä noudattaen • työskentelee työturvallisuusvaatimusten mukaisesti.
Kengityksestä huolehtiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää työssään tietoaan ratsuhevosen kengityksen vaihtoehdoista ja niiden vaikutuksista • toimii yhteistyössä kengityssepän kanssa.

Tutkinnon suorittaa osaa toimia ratsuhevosjalostukseen ja -kasvatukseen kuuluvissa tehtävissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hevosjalostuksen tehtävissä toimiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • kouluttaa hevosia hyödyntäen ratsuhevosrotujen ja sukulinjojen tietämystään • arvioi hevosen rakennetta ja suorituskykyä • suunnittelee jalostusvalintoja hyödyntäen tietoaan ratsuhevosn rakenteen vaikutuksesta kestävyyteen ja suorituskykyyn.
Hevoskasvatuksen tehtävissä toimiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää suomalaisen ratsujalostusjärjestelmän ja kantakirjojen tuntemustaan toimiessaan yhteistyössä ratsukasvattajien kanssa • valmistelee eri-ikäiset hevoset näyttelyyn ja esittää ne rodun ja käyttömuodon edellyttämällä tavalla • pitää yhteyttä hevosen omistajatahoon ja raportoi säännöllisesti koulutettavan hevosen kehitymisestä.
Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ratsutallin tekniset puitteet ja varustehuollon.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsutallin varustehuollon suunnittelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää ja soveltaa tietoaan ratsuhevosn varusteiden ja ratsastuksen apuvälineiden käytöstä hevosten kouluttamiseen ja valmentamiseen • valitsee ja sovittaa hevoselle suitset, kuolaimet, satulan, apuohjat sekä muut varusteet käyttötarkoituksen mukaan • käyttää hevosta suojaavia varusteita tilanteen ja tarkoituksen vaatimalla tavalla (muun muassa suojat, loimet) • suunnittelee ja toteuttaa työssään tarvitsemiensa varusteiden hankinnan ja huollon käyttötarkoituksen mukaan • hyödyntää tarvittaessa asiantuntijoita varusteiden valinnassa ja hankinnassa.
Ratsastusalueiden suunnittelu ja hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee maneesit, kentät, maastoreitit ja kävelykoneet turvallisiksi ja toimiviksi • valitsee helposti hoidettavia pohja- ja aitamateriaaleja • suunnittelee ja hoitaa alueet maisemallisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla • suunnittelee ja hoitaa ratsastusalueet minimoiden aiheutuvat ympäristövaikutukset (muun muassa vesistövaikutukset, vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen) • hyödyntää asiantuntijoita suunnitelmien toteutuksessa tarpeen mukaan.

Tutkinnon suorittaja osaa toimia työhön kuuluvissa viestinnällisissä ja neuvonnallisissa tehtävissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Yhteistyössä toimiminen asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • avustaa asiantuntevasti hevosenomistajia hevosen valinnassa ja hankinnassa • laatii hevosen urasuunnitelman yhteistyössä omistajatahon kanssa • pitää yhteyttä omistajatahoon ja raportoi säännöllisesti valmennettavan hevosen kehittämisestä • järjestää tutustumistilaisuuksia yrityksessään • esittelee yritystä ja sen toimintaa vierailijoille selkeästi ja vuorovaikutteisesti • hankkii yhteistyökumppaneita tarpeen mukaan • toteuttaa yhteistyösopimusten mukaista toimintaa • selviytyy viestinnästä ja vuorovaikutuksesta ammattiasioissa toisella kotimaisella ja vieraalla kielellä.
Viestintätilanteiden hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • esiintyy mediassa ratsastusurheilun eduksi • markkinoi omaa ammattiosaamistaan • tekee tavoitteellista yhteistyötä sponsoriensa kanssa • edistää toiminnallaan ratsastusurheilun positiivista imagoa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa työskentelemällä ratsutallissa sekä ratsastamalla ja kouluttamalla nuorta hevosta ammattitaitovaatimusten edellyttämällä tasolla. Hän arvioi taitoaan ja kehittymistään työssään nuoren hevosen kouluttajana. Tutkinnon suorittaja voi korvata kilpailusuorituksen tekemällä vastaavan suorituksen tutkintotilaisuudessa. Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittajalle voidaan työtehtävien suorittamisen yhteydessä tehdä työhön liittyviä tarkentavia kysymyksiä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten (koulutus-, valmennus- ja kilpailusuunnitelma) ja muiden menetelmien avulla (muun muassa valokuvat, videot). Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista ja arvioituista täydentävistä dokumenteista (kilpailutulokset).

3.6 Kouluhevosien kouluttaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- ratsastaa ja kouluttaa hevosta tasolla Vaativa
- valmentaa ja kilpailuttaa hevosta
- huolehtia ratsuhevosien terveydestä
- toimia kouluhevosjalostukseen ja -kasvatukseen kuuluvissa tehtävissä
- suunnitella ratsutallin tekniset puitteet ja varustehuollon
- toimia työhön kuuluvissa viestinnällisissä ja neuvonnallisissa tehtävissä.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa ratsastaa ja kouluttaa hevosta tasolla Vaativa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsastustaito	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• hyödyntää ja soveltaa ratsastamisen ja ratsuhevosien kouluttamisen perustietoa työssään• esittää ratsastustaitonsa ratsastamalla Vaativa A -tasoiset kouluohjelmat vähintään tuloksella 62 % kaksi kertaa• tekee hevosella kouluratsastustavoitteita tukevaa kavaletti-työskentelyä.
Hevosien kouluttaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• opettaa hevosen juoksutukseen ja hyödyntää juoksuttamista työskentelymuotona• opettaa hevosen ohjastamiseen ja maasta työskentelyyn• ratsastaa ja kouluttaa nuorta kouluhevosta sen koulutustasolle ja iälle sopivassa tasapainossa, tahdissa ja muodossa sekä kiinnittää huomiota hevosen suoruuden, irtonaisuuden sekä kokoamisasteen kehittymiseen• kouluttaa nuoren kouluhevosien Breedere Prize -kilpailun tasolle tai vastaaviin nuorten hevosten kilpailuluokkiin• opettaa hevoselle tason Vaativa kouluratsastusliikkeet• arvioi koulutuksessaan olevan hevosen suorituskykyä sekä suunnittelee valmennus- ja kilpailuohjelmat hevosen tulevia tavoitteita tukeviksi• arvioi kouluttamansa hevosen lihaskuntoa sekä lihavuusastetta.

Tutkinnon suorittaja osaa valmentaa ja kilpailuttaa hevosta.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Valmentaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää valmennusfysiologian tietämystä työssään • laatii hevoselle valmennussuunnitelman • toteuttaa valmennussuunnitelmaa ja arvioi sen toteutumista kriittisesti sekä tekee tarvittavia kehittämistoimenpiteitä • huolehtii kouluhevosen valmennuksessa käytettävien alueiden pohjan sopivuudesta ja kunnosta • suunnittelee hevosen kengityksen yhteistyössä kengitysepän kanssa • käyttää kouluratsastuksen erikoisvarusteita • seuraa hevosen terveydentilaa ja tarvittaessa käyttää eläinlääkärin palveluja • noudattaa ja ylläpitää työturvallisuutta työyhteisössä • tekee yhteistyötä esimerkiksi hevoshierojan kanssa ja hyödyntää erilaisia hoitomuotoja hevosen hyvinvoinnin edistämiseksi.
Kilpaileminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii kouluratsastuksen kilpailusääntöjen mukaisesti • laatii hevoselle kilpailusuunnitelman ja toteuttaa sitä • arvioi kilpailusuunnitelman toimivuutta ja tuloksellisuutta sekä tekee tarvittaessa muutoksia suunnitelmaan.
Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia ratsuhevosen terveydestä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsuhevosen terveyden seuranta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • seuraa ratsuhevosen terveyttä ja havaitsee yleisimmät sairaudet ja rasitusvammat • hyödyntää hevosen anatomian ja fysiologian tietämystä työssään • ennaltaehkäisee vammojen syntyä.
Ratsuhevosen terveydenhuolto	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee hevosen päivittäiset terveyttä ylläpitävät ja edistävät hoitotoimenpiteet • tunnistaa tavallisimpien jalkavammojen ja -sairauksien oireet (jänne- ja hankosidevammat, kaviokuume, naulanpaina) • antaa yleisimpiin sairauksiin ja vammoihin ensiavun ja arvioi, milloin tarvitaan eläinlääkärin apua • arvioi lihashuollon tarpeen ja valitsee sopivan hoitomuodon • arvioi hevosen hammashuollon tarpeen ja suunnittelee hammashuollon • käyttää lääkkeitä kilpailusääntöjä noudattaen • työskentelee työturvallisuusvaatimusten mukaisesti.

Kengityksestä huolehtiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tietoaan ratsuhevosien kengityksen vaihtoehdoista ja niiden vaikutuksista • toimii yhteistyössä kengityssepän kanssa.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia kouluhevosjalostukseen ja -kasvatukseen kuuluvissa tehtävissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Kouluhevosten kasvatus ja jalostus	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tietoaan suomalaisen ratsujalostuksen organisaation toiminnasta ja jalostusvalinnan periaatteista toimiessaan yhteistyössä kouluhevostasvattajien kanssa • arvioi hevosen rakennetta ja liikkeitä sekä niiden vaikutusta hevosen kestävyyskykyyn • arvioi hevosen suorituskäytännön ja kehittymismahdollisuuksia koulu- ratsastuksessa.
Kouluhevosten valinta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee kouluhevosen rakenteen, liikkeen ja luonteen perusteella • hyödyntää hevosen valinnassa tietoaan ratsuhevosien suvuista ja niiden ominaisuuksista • esittää ratsuhevosien näyttelyssä maasta käsin • ratsastaa vieraalla hevosella ja arvioi hevosen ratsastettavuutta, kykyä ja koulutustasoa • toimii asiantuntijana esimerkiksi hevostenostotilanteissa.
Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ratsutallin tekniset puitteet ja varustehuollon.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsutallin varustehuollon suunnittelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää ja soveltaa tietoaan ratsuhevosien varusteiden ja ratsastuksen apuvälineiden käytöstä hevosten kouluttamiseen ja valmentamiseen • valitsee ja sovittaa hevoselle suitset, kuolaimet, satulan, apuohjat sekä muut varusteet käyttötarkoituksen mukaan • käyttää hevosta suojaavia varusteita tilanteen ja tarkoituksen vaatimalla tavalla (muun muassa suojat, loimet) • suunnittelee ja toteuttaa työssään tarvitsemiensa varusteiden hankinnan ja huollon käyttötarkoituksen mukaan • hyödyntää tarvittaessa asiantuntijoita varusteiden valinnassa ja hankinnassa.

Ratsastusalueiden suunnittelu ja hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee maneesit, kentät, maastoreitit ja kävelykoneet turvallisiksi ja toimiviksi • valitsee helposti hoidettavia pohja- ja aitamateriaaleja • suunnittelee ja hoitaa alueet maisemallisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla • suunnittelee ja hoitaa ratsastusalueet minimoiden aiheutuvat ympäristövaikutukset (muun muassa vesistövaikutukset, vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen) • hyödyntää asiantuntijoita suunnitelmien toteutuksessa tarpeen mukaan.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia työhön kuuluvissa viestinnällisissä ja neuvonnallisissa tehtävissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Yhteistyö asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • avustaa asiantuntevasti hevosenomistajia kouluhevosen valinnassa ja hankinnassa • laatii hevosen urasuunnitelman yhteistyössä omistajatahon kanssa • pitää yhteyttä omistajatahoon ja raportoi säännöllisesti valmennettavan hevosen kehittämisestä • järjestää tutustumistilaisuuksia yrityksessään • esittelee yritystä ja sen toimintaa vierailijoille • hankkii yhteistyökumppaneita tarpeen mukaan • toteuttaa yhteistyösopimusten mukaista toimintaa • selviytyy viestinnästä ja vuorovaikutuksesta ammattiasioissa toisella kotimaisella ja vieraalla kielellä.
Viestintätilanteiden hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • esiintyy mediassa ratsastusurheilun eduksi • markkinoi omaa ammattiosaamistaan • tekee tavoitteellista yhteistyötä sponsorien kanssa • edistää toiminnallaan ratsastusurheilun positiivista imagoa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa työskentelemällä ratsutalissa sekä ratsastamalla ja kouluttamalla kouluhevosta ammattitaitovaatimusten edellyttämällä tasolla. Hän arvioi taitoaan ja kehittymistään työssään kouluhevosen kouluttajana. Tutkinnon suorittaja voi korvata kilpailusuorituksen tekemällä suoritukset tutkintotilaisuudessa vähintään kilpailutulosta vaatimuksia vastaavalla tasolla. Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittajalle voidaan työtehtävien suorittamisen yhteydessä tehdä työhön liittyviä tarkentavia kysymyksiä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten (koulutus-, valmennus- ja kilpailusuunnitelma) ja muiden menetelmien (muun muassa valokuvat, videot) avulla. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arviointien lausunnoista ja arvioituista täydentävistä dokumenteista.

3.7 Estehevosen kouluttaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- ratsastaa ja kouluttaa hevosta tasolla Vaativa
- valmentaa ja kilpailuttaa hevosta
- huolehtia ratsuhevosen terveydestä
- toimia estehevosjalostukseen ja -kasvatukseen kuuluvissa tehtävissä
- suunnitella ratsutallin tekniset puitteet ja varustehuollon
- toimia työhön kuuluvissa viestinnällisissä ja neuvonnallisissa tehtävissä.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa ratsastaa ja kouluttaa hevosta tasolla Vaativa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsastustaito	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää ja soveltaa ratsastamisen ja ratsuhevosen kouluttamisen perustietoa työssään • ratsastaa esteratsastuskilpailuissa tasolla 140 cm • esittää ratsastustaitonsa kilpailemalla kaksi kertaa tasolla 140 cm tuloksella enintään 8 vp • työskentelee estehevosta hyvässä tahdissa ja tasapainossa hyödyntäen kouluratsastusliikkeitä, kuten avotaivutusta, sulkutaivutusta, laukanvaihtoja sekä askeleen lyhentämistä ja pidentämistä estehevosen kuuliaisuuden ja lihaksiston kehittämiseksi sekä kestävyuden parantamiseksi • arvioi ratsastamansa hevosen suorituskykyä ja tulevaisuuden mahdollisuuksia sekä tekee kehittämis ehdotuksia koulutus- ja kilpailusuunnitelmaan.

Kouluttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • opettaa hevosen juoksutukseen ja hyödyntää juoksuttamista työskentelymuotona • opettaa hevosen irtohypytykseen • kouluttaa nuoren hevosen Breeders Prize -tasolle tai vastaaviin nuorten hevosten luokkiin ja Laatuarvosteluun • kouluttaa nuoren hevosen kilpailutasolle 130 cm • arvioi kouluttamansa hevosen ratsastettavuutta ja suorituskykyä sekä tulevaisuudennäkymiä.
Tutkinnon suorittaja osaa valmentaa ja kilpailuttaa hevosta.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Valmentaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käyttää esteratsastuksen erikoisvarusteita • huolehtii estehevosten valmennuksessa käytettävien alueiden pohjan sopivuudesta ja kunnosta • suunnittelee esteradat ja harjoitukset • hyödyntää valmennusfysiologian tietämystä työssään • laatii estehevoselle valmennussuunnitelman • toteuttaa valmennussuunnitelmaa ja arvioi sen toteutumista kriittisesti • suunnittelee hevosen kengityksen yhteistyössä kengityssepän kanssa • seuraa hevosen terveydentilaa ja tarvittaessa käyttää eläinlääkärin palveluja • tekee yhteistyötä esimerkiksi hevoshierojan kanssa sekä hyödyntää erilaisia hoitomuotoja hevosen hyvinvoinnin edistämiseksi • noudattaa ja ylläpitää työturvallisuutta työyhteisössä.
Kilpaileminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii esteratsastuksen kilpailusääntöjen mukaisesti • laatii ja toteuttaa estehevoselle kilpailusuunnitelman • arvioi kilpailusuunnitelmien toimivuutta ja tuloksellisuutta sekä tekee tarvittaessa muutoksia suunnitelmiin.
Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia ratsuhevoson terveydestä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsuhevoson terveyden seuranta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • seuraa ratsuhevoson terveyttä ja havaitsee yleisimmät sairaudet ja rasitusvammat • hyödyntää hevosen anatomian ja fysiologian tietämystä työssään • ennaltaehkäisee vammojen syntyä.

Ratsuhevosen terveydenhuolto	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee hevosen päivittäiset terveyttä ylläpitävät ja edistävät hoitotoimenpiteet • tunnistaa tavallisimpien jalkavammojen ja -sairauksien oireet (jänne- ja hankosidevamat, kaviokuume, naulanpainama) • antaa yleisimpiin sairauksiin ja vammoihin ensiavun ja arvioi, milloin tarvitaan eläinlääkärin apua • arvioi lihashuollon tarpeen ja valitsee hoitomuodon • arvioi hevosen hammashuollon tarpeen ja suunnittelee hammashuollon • käyttää lääkkeitä kilpailusääntöjä noudattaen • työskentelee työturvallisuusvaatimusten mukaisesti.
Kengityksestä huolehtiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tietoaan ratsuhevosen kengityksen vaihtoehdoista ja niiden vaikutuksista • toimii yhteistyössä kengitysseppän kanssa.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia estehevostalostukseen ja -kasvatukseen kuuluvissa tehtävissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Estehevosten kasvatusta ja jalostusta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tietoaan suomalaisen ratsujalostuksen organisaation toiminnasta ja jalostusvalinnan periaatteista • arvioi hevosen rakennetta ja liikkeitä sekä niiden vaikutusta hevosen kestävytyteen • arvioi hevosen suorituskykyä ja kehittymismahdollisuuksia estehevosenä.
Estehevosten valinta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee estehevosen rakenteen, liikkeiden ja luonteen perusteella • hyödyntää tietoaan ratsuhevosten suvuista ja niiden ominaisuuksista estehevosen valinnassa • esittää ratsuhevosen näyttelyssä maasta käsin • ratsastaa vieraalla hevosella ja arvioi hevosen ratsastettavuutta, kykyä ja koulutustasoa • toimii asiantuntijana esimerkiksi hevosenostotilanteessa.
Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ratsutallin tekniset puitteet ja varustehuollon.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ratsutallin varustehuollon suunnittelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää ja soveltaa tietoaan ratsuhevosen varusteiden ja ratsastuksen apuvälineiden käytöstä hevosten kouluttamiseen ja valmentamiseen

	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee ja sovittaa hevoselle suitset, kuulaimet, satulan, apuohjat sekä muut varusteet käyttötarkoituksen mukaan • käyttää hevosta suojaavia varusteita tilanteen ja tarkoituksen vaatimalla tavalla (muun muassa suojat, loimet) • suunnittelee ja toteuttaa työssään tarvitsemiensa varusteiden hankinnan ja huollon käyttötarkoituksen mukaan • hyödyntää tarvittaessa asiantuntijoita varusteiden valinnassa ja hankinnassa.
Ratsastusalueiden suunnittelu ja hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee maneesit, kentät, maastoreitit ja kävelykoneet turvallisiksi ja toimiviksi • valitsee helposti hoidettavia pohja- ja aitamateriaaleja • suunnittelee ja hoitaa alueet maisemallisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla • suunnittelee ja hoitaa ratsastusalueet minimoiden aiheutuvat ympäristövaikutukset (muun muassa vesistövaikutukset, vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen) • hyödyntää asiantuntijoita suunnitelmien toteutuksessa tarpeen mukaan.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia työhön kuuluvissa viestinnällisissä ja neuvonnallisissa tehtävissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Yhteistyö asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • avustaa asiantuntevasti hevosenomistajia hevosien valinnassa ja hankinnassa • laatii hevosen urasuunnitelman yhteistyössä omistajatahon kanssa • pitää yhteyttä omistajatahoon ja raportoi säännöllisesti valmennettavan hevosen kehitymisestä • järjestää tutustumistilaisuuksia yrityksessään • esittelee yritystä ja sen toimintaa vierailijoille • hankkii yhteistyökumppaneita tarpeen mukaan • toteuttaa yhteistyösopimusten mukaista toimintaa • selviytyy viestinnästä ja vuorovaikutuksesta ammattiasioissa toisella kotimaisella ja vieraalla kielellä.
Viestintätilanteiden hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • esiintyy mediassa ratsastusurheilun eduksi • markkinoi omaa ammattiosaamistaan • tekee tavoitteellista yhteistyötä sponsorien kanssa • edistää toiminnallaan ratsastusurheilun positiivista imagoa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa työskentelemällä ratsutallissa sekä ratsastamalla ja kouluttamalla estehevosiä ammattitaitovaatimusten edellyttämällä tasolla. Hän arvioi taitoaan ja kehittymistään työssään estehevosen kouluttajana. Tutkinnon suorittaja voi korvata kilpailusuorituksen tekemällä suoritukset tutkintotilaisuudessa vähintään kilpailutulosvaatimuksia vastaavalla tasolla. Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittajalle voidaan työtehtävien suorittamisen yhteydessä tehdä työhön liittyviä tarkentavia kysymyksiä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten (koulutus-, valmennus- ja kilpailusuunnitelma) ja muiden menetelmien (muun muassa valokuvat, videot) avulla. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arviointien lausunnoista ja arvioiduista täydentävistä dokumenteista.

3.8 Hevoshieronta

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- soveltaa hevosen anatomian ja fysiologian perusteita hevosen terveydenhuollossa ja hierontatyössä
- hieroa hevosia
- toimia eettisesti kestäväällä tavalla
- toimia erilaisissa asiakaspalvelu- ja neuvontatehtävissä.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa soveltaa hevosen anatomian ja fysiologian perusteita hevosen terveydenhuollossa ja hierontatyössä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hevosen anatomian ja fysiologian perusteiden hyödyntäminen hierontatyössä	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• hyödyntää tietoaan hevosen anatomiasta, biomekaniikasta, fysiologiasta ja etologiasta hierontatyössä• keskustelee eläinlääkärin kanssa ammattitermein ja lukee ammattikirjallisuutta halliten lihasten ja luiden nimet latinaksi• hyödyntää tietoaan lihasten tehtävistä ja lihasten lähtö- ja kiinnittymiskohdista hevosten hieronnassa.

Hevosien käyttämuotojen ja varusteiden käytön periaatteiden hyödyntäminen hierontatyössä	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää työssään tietoaan hevosen käytöstä eri hevosurheilulajeissa ja harrastusmuodoissa • soveltaa ajo- ja ratsuhevoselle varusteet, kuten suitset, satulan, valjaat ja suojat hevoskohtaisesti • soveltaa ravi-, ratsu-, valjakko- ja työhevosen apu- ja lisävarusteita hevoskohtaisesti.
Hevosien terveydentilan arvioiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi hevosen rakenteen ja kengityksen merkityksen hevosen terveydelle • arvioi hevosen liikemekaniikkaa, liikeratoja ja lihaksiston toimintaa tunnistamalla poikkeavuudet normaalista, esimerkiksi ontumisen • ottaa huomioon eläinlääkinnän perusteet sekä antidopingsäännöt ja niiden vaikutukset hierontatyössä • tunnistaa yleisimmät sairaudet ja vammat, kuten kavio-, nivel-, jänne- ja lihasvammat sekä erityisesti selkärangan vammat ja valitsee tarpeen mukaan oikean hoitovaihtoehdon.
Tutkinnon suorittaja osaa hieroa hevosia.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hevosien hieronnan suunnittelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • haastattelee omistajaa hevosen taustatietojen ja mahdollisten ongelmien selvittämiseksi • ottaa työssään huomioon hieronnan etologiset, fysiologiset, psyykkiset ja reflektologiset vaikutukset hevoseen • hyödyntää inspektion ja palpoinnin perusteita hevosen tutkimisessa • laatii hevoselle yksilöllisen hierontasuunnitelman • valitsee hoitomenetelmät oikein tietäen niiden käyttökohteet ja rajoitukset • valitsee tarkoituksenmukaiset otteet ja hierontatekniikat.
Hevosien hierominen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa hierontaprosessin käyttäen klassisen hieronnan otteita (sively, hankaus, pusertelu, taputukset ja täristely) • tekee lihasten passiivisen venyttelyn • toteuttaa hieronnan niveliä mobilisoivasti • soveltaa ja säätelee hierontaotteiden voimaa, suuntaa, rytmia ja nopeutta eri lihasryhmiin niin, että otteet ovat tehokkaita ja turvallisia • tulkitsee hevosen reaktioita, tuntee hevosen terveydentilalle asetettavat vaatimukset ja tietää, milloin hierontaa ei voida käyttää (esimerkiksi kuumeinen hevonen)

	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa hieronnan ergonomisesti ja aseptisesti oikein • toteuttaa hieronnan ja arvioi lopputuloksen sekä laatii jatkohoitosuunnitelman • soveltaa ja tarkistaa hierontaohjelman tavoitteet • toimii omassa työssään ergonomisesti oikein ja ottaen huomioon työturvallisuuden, -terveyden ja -hyvinvoinnin näkökohdat.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia eettisesti kestäväällä tavalla.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Toimiminen ammattietiikan mukaisesti	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • työskentelee hyvän asiakaspalvelun periaatteiden mukaisesti noudattaen vaitiolovelvollisuutta • toimii asiakastyössään voimassa olevan toimialan lainsäädännön sekä muiden määräysten ja ohjeiden mukaisesti • kantaa vastuun tekemästään työstä sekä antamistaan hoito-ohjeista • ottaa työssään huomioon energia- ja materiaalitehokkuuden ja tuotteiden ympäristöystävällisyyden.
Toimiminen yhteistyössä	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii yhteistyössä alan muiden ammattilaisten, kuten hevostenvalmentajan, eläinlääkäriin, kengitysepän, valjassepän ja ratsastuksenopettajan kanssa • hyödyntää asiantuntijoiden ammattiosaamista hevosen varusteiden valinnassa ja soveltamisessa • tunnistaa oman osaamisensa rajat ja tarvittaessa hyödyntää yhteistyöverkostoaan • hyödyntää alan tutkimustietoa työssään.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia erilaisissa asiakaspalvelu- ja neuvontatehtävissä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Asiakkaiden neuvominen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • neuvoo ja perustelee asiakkaille erilaisten valmennusmenetelmien ja olosuhteiden hyödyntämistä hevosen kuntoutuksessa • neuvoo asiakkaalle selkeästi ja ymmärrettävästi yleisimpien varusteiden merkityksen hevosen tuki- ja liikuntaelimestön terveyden kannalta • perustelee asiakkaalle selkeästi ja ymmärrettävästi hevosen rakenteen, kengityksen, varusteiden ja eri valmennusmenetelmien vaikutuksen lihaksiin, niveliin, tukirakenteisiin ja luustoon • laatii hevosen terveyttä edistäviä kotihoito-ohjeita • ohjaa ja neuvoo asiakkaita ymmärrettävästi hevosten lihashuollollisissa tarpeissa.

Asiakaspalvelun toteuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • palvelee asiakasta selkeästi, vuorovaikutteisesti ja ammattitaitoisesti ottaen huomioon sanallisen ja sanattoman viestinnän merkityksen • perehtyy asiakkaan kanssa hevosen yksilöllisiin tarpeisiin, kuten talliolosuhteet, ruokinta, kavionhoito ja varusteet • hakee ja käyttää tietoa ammattitaitonsa kehittämiseksi • arvioi omaa työtään ja osaamistaan kriittisesti • ottaa vastaan palautetta omasta työstään ja kehittää sitä tarvittaessa • tuottaa selkeän hierontaraportin ja pitää asiakasrekisteriä ajantasaisesti hoidettavista hevosista • selviytyy viestinnästä ja vuorovaikutuksesta ammattiasioissa toisella kotimaisella ja vieraalla kielellä.
-------------------------------	--

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa ja arvioi omaa osaamistaan hevoshieronnan työtehtävissä. Työtehtäviä ovat omistajan haastattelemine, hevosen tutkimine, hierontasuunnitelman laatimine, hieromine, hierontaraportin tekemine ja ohjeiden antamine. Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittajalle voidaan työtehtävien suorittamisen yhteydessä tehdä työhön liittyviä tarkentavia kysymyksiä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten ja muiden menetelmien (muun muassa valokuvat, videot) avulla. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista ja arvioiduista täydentävistä dokumenteista.

3.9 Hevosvarusteiden valmistaminen ja korjaaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa

- tunnistaa laadukkaan nahan ja muut hevosvarusteissa käytettävät materiaalit sekä työstää niitä
- tunnistaa ja sovittaa eri hevosryhmien varusteet

- suunnitella ja kehittää hevosvarusteita
- valmistaa hevosvarusteita
- korjata hevosvarusteita
- topata satuloita ja tehdä muita satuloiden korjauksia
- suunnitella toimivat verastilat ja huoltaa työvälineet
- ohjeistaa asiakasta varusteiden valinnassa, sovituksessa ja huollossa
- toimia yhteistyössä muiden hevosalan asiantuntijoiden kanssa.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa tunnistaa laadukkaan nahan ja muut hevosvarusteissa käytettävät materiaalit sekä työstää niitä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Materiaalien tunnistaminen ja valinta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa erilaiset nahkatyypit ja arvioi huolellisesti niiden laatua ja käyttökelpoisuutta • tunnistaa muut hevosvarusteissa käytettävät materiaalit sekä niiden laadun ja käyttökelpoisuuden • tunnistaa asiantuntevasti satulantoppaukseen käytettävät materiaalit mm. aidon ja sekoitevillan • valitsee oikein käyttökohteeseen soveltuvat materiaalit mm. nylonin, metallin, puun, tekstiilin ja neopreenin ottaen huomioon näiden ekologisuuden ja taloudellisuuden • valitsee kuhunkin käyttötarkoitukseen soveltuvat viimeistely- ja apuaineet, kuten liimat, reunavärit ja silakkeet.
Materiaalien työstäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee selkeät suunnitelmat ja mittapiirroukset varusteiden valmistamista ja korjausta varten • valitsee materiaalin mukaan oikeat työkalut ja -välineet • tekee kaikki tarvittavat työskentelyvaiheet nahalle oikeassa järjestyksessä ja siististi, kuten mittaamisen, leikkaamisen, ompelu-urat, koristeurat, kanttauksen, ohentamisen, värjäämisen, ompelun ja viimeistelyn • työstää myös muita tarvittavia materiaaleja, kuten muovia, puuta, tekstiiliä, metallia ja pehmustemateriaaleja • huolehtii materiaalien loppukäsittelystä kestäväällä tavalla.
Tutkinnon suorittaja osaa tunnistaa ja sovitaa eri hevosryhmien varusteet.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hevosvarusteiden tunnistaminen ja valitseminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee hevososen ja käyttötarkoituksen mukaan ravihevososen varusteet, kuten erilaiset silat, suitset, kuolaimet, lisävarusteet ja suojat

	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee hevosen ja käyttötarkoituksen mukaan ratsuhevoson varusteet, kuten erilaiset satulat, suitset, kuulaimet, suojat, apuohjat ja juoksutusvarusteet • valitsee hevosen ja käyttötarkoituksen mukaan valjakkohevosen varusteet, kuten erilaiset valjaat, vetoliinat, suitset, kuulaimet, suojat ja apuohjat • valitsee hevosen ja käyttötarkoituksen mukaan työhevosen varusteet, kuten luokki- ja tamppivaljastuksen, erilaiset selustimet, länget, mäkivyöt, suitset ja ohjat • valitsee hevosen ja käyttötarkoituksen mukaan varusteita muihin hevosurheilulajeihin, kuten vikellykseen, hevospooloon, lännenratsastukseen, matkaratsastukseen, vammaisratsastukseen ja islanninhevosratsastukseen.
Varusteiden sovittaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • sovittaa suitset, satulan, valjaat ja suojat hevoskohtaisesti • sovittaa ravi-, ratsu-, valjakko- ja työhevosen apu- ja lisävarusteita hevoskohtaisesti • ottaa huomioon hevositysilön ja käyttäjän erityisvaatimukset sovittaessaan varusteita.
Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ja kehittää hevosvarusteita.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Varusteiden suunnitteleminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee käyttötarkoitukseen soveltuvia laadukkaita varusteita hevoskohtaisesti • ottaa mittoja hevosista ja mitoittaa varusteet hevosille sopiviksi • valitsee soveltuvia materiaaleja varusteisiin • tekee realistisen kustannuslaskelman tuotteesta.
Varusteiden kehittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää varusteiden käytön ja valmistuksen perinnetietoa tuotekehittelyssä • kehittää varusteiden ominaisuuksia ottaen huomioon hevositysilön ja käyttäjän erityisvaatimukset • arvioi kehittämänsä tuotteen toimivuutta ja turvallisuutta käytännönläheisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa valmistaa hevosvarusteita.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Nahan leikkaaminen ja työstäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • työskentelee kaavojen ja mittapiirustusten mukaisesti • leikkaa tarvittavat osat nahasta minimoiden hukkamateriaalin synny

	<ul style="list-style-type: none"> • ohentaa nahkaa työn vaatimusten mukaan ja tekee tarvittavat ompelun valmistelutyövaiheet nahkaan • valmistelee solkien ja muiden helojen istuttamiset.
Muiden materiaalien työstäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käyttää ja työstää monipuolisesti erilaisia materiaaleja, kuten nylonia, metallia, puuta, tekstiiliä ja neopreenia • yhdistää tarkoituksenmukaisesti muita materiaaleja nahan kanssa.
Nahan ompeleminen käsin ja koneella	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee varusteeseen sopivan ompelutekniikan, tikkipituuden ja -kireyden • valitsee sopivat langat ja työvälineet, kuten naskali, neula, hauenleuat tai ompeluponin ja ompelukoneen • ompelee käsin ja koneella jättäen siistin ja kestävän jäljen • toimii omassa työssään ergonomisesti oikein ottaen huomioon työturvallisuuden, -terveyden ja -hyvinvoinnin näkökohdat.
Varusteiden viimeisteleminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee varusteeseen sopivan viimeistelyn • tasaa reunat siististi • värjää ja kiillottaa nahan reunan siististi • päättelee langat kestävästi • painaa tikin ompelu-uraan tarkoituksenmukaisesti • viimeistelee työn siistiksi kokonaisuudessaan.
Tutkinnon suorittaja osaa korjata hevosvarusteita.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Korjauksen suunnitteleminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi varusteen korjauksen tarvetta ja mahdollisuutta asiakaslähtöisesti • arvioi varusteen käyttöturvallisuutta ennen ja jälkeen korjauksen • suunnittelee varusteen tarkoituksenmukaisen korjauksen kokonaisvaltaisesti • suunnittelee korjauksen taloudellisesti, tehokkaasti ja ekologisesti kestävästi kierrätystä ja uusiokäyttöä suosien.
Varusteiden korjaaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • korjaa eri hevosurheilulajien varusteita käyttäen käsin- ja koneompelua • käyttää korjaukseen sopivia materiaaleja varusteesta riippuen • työskentelee työturvallisuuden ja ergonomian huomioonottaen • arvioi huolellisesti korjauksen kestävyyttä, tarkoituksenmukaisuutta, käyttökelpoisuutta ja ulkonäköä.

Tutkinnon suorittaja osaa topata satuloita ja tehdä muita satuloiden korjauksia.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Satulan kunnon tarkistaminen ja korjaaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa satulan kunnon ja korjaustarpeen kokonaisvaltaisesti • valitsee oikeat nahkalaadut vastinhihnoihin • vaihtaa vastinhihnat • tekee tarpeen mukaan muita korjausompeluita, kuten siipien tikkaukset, etu- ja takakaaren ompelun ja polvityynyjen ompelun • tekee työnsä laadukkaasti ja kestävästi • arvioi työnsä laatua ja ulkonäköä ammattimaisesti.
Satulan toppaaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa satulan rungon kunnon • ottaa yhteyttä tarvittaessa valmistajaan lisätiedon hankkimiseksi • erottaa eri toppausmateriaalit ja valitsee käyttötarkoitukseen parhaiten sopivat vaihtoehdot • tekee osa- ja kokotoppauksen laadukkaasti • arvioi satulan istuvuutta ja sopivuutta hevoselle toppauksen jälkeen.
Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella toimivat verastilat ja huoltaa työvälineet.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Verastilojen suunnitteleminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi työskentelyyn tarvittavan tilantarpeen ja työturvallisen valaistuksen määrän • suunnittelee työskentelytasojen ja -välineiden korkeudet ja koot ottaen huomioon ergonomian ja käytännön toimivuuden • järjestee työvälineet ja laitteet työn sujuvuuden kannalta tarkoituksenmukaisesti • suunnittelee tiloihin erillisilmastoidun pisteen liimojen ja nahkan värjäykseen käytettävien reunavärien käsittelyyn • suunnittelee eri materiaaleille tarvittavat varastointipaikat ja niiden lämpötilat, muun muassa nahkalle normaalia huonelämpötilaa alhaisempi säilytyslämpötila • suunnittelee käsi- ja koneompeluun soveltuvat tarkoituksenmukaiset työpisteet • suunnittelee verstaan vesipisteen toimivaksi varusteiden pesua varten • suunnittelee tarvittavat sosiaalitilat verstaalla työskenteleville • suunnittelee verastilat energiatehokkaiksi.

Työvälineiden huoltaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee työvälineiden huoltoon asianmukaiset välineet, kuten vesihiomatahkon ja timanttiteroitimen • tekee työvälineiden käyttöönottovalmistelut, kuten veitsien ja naskalien teroitukset • tarkistaa huolellisesti työvälineiden käyttöturvallisuuden • tekee perushuollot ompelukoneille ja tarvittaessa kutsuu paikalle asiantuntijan tekemään isommat korjaukset.
Jätehuollon hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • lajittelee verstaalta tulevat jätteet jätelain vaatimalla tavalla • hyödyntää jäännösmateriaaleja kestäväällä tavalla • huolehtii työympäristön siisteydestä säännöllisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa ohjeistaa asiakasta varusteiden valinnassa, sovituksessa ja huollossa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Varusteiden valitseminen ja soveltaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee hevoselle ja asiakkaalle käyttötarkoitukseen sopivia varusteita • soveltaa varusteita hevoskohtaisesti • perehtyy asiakkaan kanssa hevosien yksilöllisiin tarpeisiin asiakaslähtöisesti.
Varusteiden huoltaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa ja käyttää huoltamisessa tarvittavia aineita, kuten rasvoja, saippuuita, öljyjä ja vahoja tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti • huoltaa kaikenikäisiä ja -kuntoisia varusteita kestävästi • huoltaa eri materiaaleista valmistettuja varusteita kestävästi.
Asiakkaan ohjeistaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • antaa asiakkaalle ymmärrettäviä ohjeita ja neuvoja varusteiden valinnassa, sovituksessa ja huollossa • hakee ja käyttää uusinta tietoa ammattinsa ja alansa kehittämiseksi asiakkaita varten • ottaa avoimesti vastaan palautetta omasta työstään ja kehittää sitä saamansa palautteen perusteella.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia yhteistyössä muiden hevosalan asiantuntijoiden kanssa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Yhteistyö muiden hevosalan asiantuntijoiden kanssa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • seuraa hevosalan kehitystä sekä toimii yhteistyössä muiden alan asiantuntijoiden kanssa aktiivisesti

	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii alan uusinta tietoa ja käyttää sitä työnsä kehittämiseen tarpeen mukaan • neuvoa ja auttaa aloitteellisesti hevosalan ammattilaisia ja harrastajia erikoisalaansa liittyvissä kysymyksissä • selviytyy viestinnästä ja vuorovaikutuksesta ammattiasioissa toisella kotimaisella ja vieraalla kielellä.
Yhteistyön kehittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • huolehtii säännöllisesti yhteistyön jatkuvuudesta muiden hevosalan asiantuntijoiden kanssa • kehittää kotimaisia ja kansanvälisiä yhteistyöverkostoja tarpeen mukaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa ja arvioi omaa osaamistaan suunnitteleamalla, sovittamalla, valmistamalla ja korjaamalla hevosvarusteita. Arvioijat seuraavat ja arvioivat hänen toimintaansa sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittajalle voidaan työtehtävien suorittamisen yhteydessä tehdä työhön liittyviä tarkentavia kysymyksiä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, kirjallisten tuotosten ja muiden menetelmien (muun muassa valokuvat, videot) avulla. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista ja täydentävien kysymysten vastauksista.

Liite

Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon suorittaneen alan ja ammatin kuvaus

Suomessa on noin 80 000 yksilön hevoscanta, josta runsas puolet on kilpailevia tai siitoskäytössä olevia ravihevosia, loput harraste- ja urheiluratsastukseen sekä muuhun vapaa-ajanviettoon käytettäviä hevosia ja poneja. Hevosharrastus monipuolistuu, ja se on kaikissa sosiaaliryhmissä suosittu ajanvietemuoto. Myös hevosen monipuolinen terapiakäyttö lisääntyy.

Hevostenvalmentajan päätehtävä on hevosten opettaminen, kouluttaminen, valmentaminen ja kilpailuttaminen. Valmentaja toimii useimmiten yrittäjänä. Hän vastaa paitsi hevosten valmennuksesta myös koko tallirytyksen toiminnasta ja asiakaspalvelusta. Valmennettavista hevosista suurin osa on asiakkaiden omistamia. Yksi valmentaja pystyy työskentelemään 6–10 hevosen kanssa päivittäin.

Raviurheilu on perinteinen suomalainen maatalouden ja hevosjalostuksen tarpeista lähtenyt urheilulaji. Raviurheilu on Suomessa toiseksi suosituin penkkiurheilulaji, ja Suomessa on maailman tihein ravirataverkosto. Suomalainen ravihevoskasvatus ja raviurheilu ovat kansainvälisesti erittäin arvostettuja. Ravihevosten omistajakunta on viime vuosina muuttunut niin, että kasvava osa hevosenomistajista on kaupunkilaisia, jotka ostavat hevosalan ammattilaisilta hevosten täysihoito- ja valmennuspalveluja. Ravivalmentajan tehtäviin kuuluu hevosten valmentamisen ja kilpailuttamisen ohella toimiminen ravihevoskasvatukseen ja hevosten hankintaan liittyvissä asiantuntijatehtävissä.

Ratsastukseen liittyvien harrastajien määrä kasvaa jatkuvasti. Hevosenomistajat ovat entistä useammin harrastajia, joilla ei ole taitoa eikä mahdollisuuksia kouluttaa hevostaan ja pitää sitä omassa tallissa. Ratsun täysihoito ja koulutus ostetaan alan ammattilaisilta. Sekä suomalaisen lämminveriratsun että suomenhevosen ratsukasvatus on nousussa, mikä osaltaan lisää ammattitaitoisten kouluttajien tarvetta. Ratsuhevosen kouluttajan tehtäviin kuuluu hevosten kouluttamisen ohella hevosten esittäminen näyttelyissä ja kantakirjaustilaisuuksissa sekä toimiminen ratsujalostukseen liittyvissä asiantuntijatehtävissä. Työtehtävissä erikoistutaan nuorten hevosten kouluttamiseen, kouluhevosten kouluttamiseen tai estehevosten kouluttamiseen.

Hevoshieronnalla tuetaan hevosten terveydenhoitoa ja valmentamista yhteistyössä hevosten valmentajien, eläinlääkäreiden ja kengittäjien kanssa. Hevos-

hieronnassa ammattilaiset toimivat yleensä yrittäjänä. Hevosten hoidon ja käsittelyn hallinta sekä hevosen fyysisten ja psyykkisten ominaisuuksien tunteminen muodostavat perustan vaadittavalle ammattitaidolle. Urheiluhevosten hoito ja valmennus sekä niissä käytettävät menetelmät ovat kehittyneet ja monipuolistuneet. Urheiluhevosten ennaltaehkäisevään lihashuoltoon käytetään myös ihmisurheilusta tunnettuja menetelmiä, joista hieronta on yksi yleisimpiä. Tehtävänä on myös ohjata ja neuvoa asiakkaita hevosten lihashuollossa.

Hevosvarusteiden valmistamisella ja korjaamisella tuotetaan palveluja muille hevosalan ammattilaisille sekä harrastajille ja hevosomistajille. Hevosvarusteiden valmistamisen ja korjaamisen ammattilainen toimii yleensä yrittäjänä. Hän tuntee hevosen anatomian ja fysiologian sekä hevosten eri käyttömuodot ja hevosurheilun eri lajien varusteille asettamat vaatimukset. Hän tuntee varusteissa käytettävien materiaalien ominaisuudet ja niiden käyttömahdollisuudet korjatessaan ja valmistaessaan erilaisia ravi- ja ratsastusurheilun ja muiden hevosharrastuslajien varusteita. Hän suunnittelee ja valmistaa hevoskohtaisia varusteita asiakkaiden tilausten ja erityistoivomusten mukaan sekä neuvoo ja ohjaa asiakkaita satulan ja muiden varusteiden sovituksessa ja hankinnassa sekä varusteiden huollossa. Tehtävänä on myös varusteiden ominaisuuksien ja käyttöturvallisuuden kehittäminen yhteistyössä muiden hevosalan ammattilaisten kanssa.

Hevostenvalmentajan tehtävissä vaaditaan asiakaslähtöisyyttä, palveluhenkisyys, viestintä ja yhteistyön taitoja sekä kielitaitoa. Hevosharrastajien ja hevosomistajien neuvonta kuuluu työtehtäviin. Hevosalan ammattilaiselta vaaditaan lisäksi tietotekniikan perusteiden hallintaa, kustannustietoisuutta ja yrittäjyystaitoja. Suomalainen hevosala kehittyy ja kansainvälistyy edelleen, joten ammattilaisen tulee pystyä seuraamaan alalla tapahtuvia muutoksia ja ennakoimaan tulevaa kehitystä.

Painettu
ISBN 978-952-13-5279-9
ISSN 1798-887X

Verkkojulkaisu
ISBN 978-952-13-5280-5
ISSN 1798-8888

Opetushallitus on hyväksynyt nämä näyttötutkinnon perusteet ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla.

Näyttötutkinnot ovat erityisesti aikuisväestöä varten suunniteltu ja kehitetty tutkinnon suorittamistapa.

Näyttötutkintojen suunnittelu ja toteuttaminen perustuvat opetusalan ja työelämän asiantuntijoiden tiiviiseen yhteistyöhön.

Opetushallitus
www.oph.fi
www.oph.fi/nayttotutkinnot
www.oph.fi/nayttotutkintojen_perusteet